

308475 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 17 వ తేది సోమవారము

No. 40

సంపాదము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర విజయైశాఖ మాస శుద్ధ తృతీయ 3.

సంచిక ౪౦

యుద్ధము !!!

పటములు.

యుద్ధపుటలు 12 పుటలుగల ఒక సాగనైన పుస్తకము. ప్రతిపుట 20 x 15 అంగుళముల ప్రమాణ గలిగిన బట్టమైన కాగితముపై ముద్రింపబడియున్నది. ఈ పటములలో యుద్ధపుటలు, ఆకాశమండలియుద్ధములు, వాచికాయుద్ధములు, వాయువిమానయుద్ధములు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు, రషియా, నర్వేయా, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాదేశములలోని జేతుకలున్న, జార్జిగా గున్న, లెబ్బియముదేశపు రాజుగారున్న, ఫ్రాంసుదేశపు ప్రెసిడెంటుగారున్న, జర్మనీదేశపు కాయసారున్న పుస్తకములు శేరియున్నవి. పటములను ప్రతిపుస్తకముతోకూడ, ప్రతిపటమునుగూర్చిన వివరము ఆరకము, తెలుగు, కన్నడ భాషలలో వ్రాయబడియున్నది. ఈ పుస్తకము మిక్కిలి చక్కగా ముద్రించబడియున్నది. మరియు అందరికి ఇంపురుపుట్టించి, యేగూ మనకైన ఆలంకారమును కలిగించును. తగినన్ని పుస్తకములే అమ్మకయబడియున్నవి. అవిభిన్నకాకమునుపే మీ ధర్మాస్తులను పంపుతే. ఒక్కొక్కదానిపై రూ. 1 0 0. వి. ఓ. పోస్టుద్వారా రూ. 1 4 0.

మోహాద్విష్టు పబ్లిషింగ్ హౌస్, 19 మన్రంట్ రోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసందికయందు విద్యానంతరులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన సర్వంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరవిమామాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములు, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచున్నట్లుగా విభిన్న లోకము నంతయును కలనరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సమగ్ర మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యేకకారణములు పోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5. దుర్గముల నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చెల్పు 400 పటములు దీనియందు బహువిధముల యాంధ్ర ప్రచురణములందపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయొక్కతీర్థంను 300 పుటలకు నిండియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడిపోవును. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినిపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	నెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కేనూసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

హస్తాక్షరము చేరుగ నమూలుచేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరునా రిక్వీటుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. అలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ నచ్చును. దిన వార్తపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తులు శిల్పికి, మదరాసు.

నోటీసు - లాభము!

బయస్కోపు యంత్రములు:- మాకద్ద స్టాండా ర్డు బయస్కోపు యంత్రములు, కాక్ బయస్కోపు యంత్రములు యుద్ధపుటలు, లైటుసామానులు మిక్కిలి చక్కగా విక్రయించబడును. ధరలు రు 100లు మొదలు రు 5000 వరకు యున్నవి. ఈయంత్రములను కలిగియున్న వారు త్వరలో భాగ్యవంతులు కాగలరు. క్షత్తిగా సంఘటన తెలియగోరువారికి కాగితాలను పంపబడును.

మినియూఫోటో యంత్రములు:- రు ౧౦లు మొదలు రు ౧౦౦ ల వరకు ధరకలిగి యున్నవి. వివిధమయినకష్టములేకుండా ఒక్కమినియూఫోటోకాదువిదగది వ్రాసేవి విదగది కోరినవారి ఫోటోతీసియవ్వకచ్చును. ఒకరోజున ౧౦౦ ఫోటోలు తీయవచ్చును. వాగమును రెండు కండలయినా లాభము పొందవచ్చును. పెద్దవ్యయము ఫలమిది కము. ఇది మన యిండియాకు ప్రాత్యంత.

కాం నేషనల్ బయస్కోపు కంపెనీ

విజయనగరం, విశాఖపట్నంజిల్లా.

బ్రాంచి:- ఉద్దా, గంపాజిల్లా.

అపూర్వ గ్రంథములు.

- 1, 2 గారశివుస్తుకము. - ౧ వ భాగము ౧౦ అశ్వాసము ౨ వ భాగము ౧౦ అశ్వాసము పీటిలో గణిత చమత్కారములు యక్షిణీ కనికట్టు కర్ణవిశాఖ యంత్రములు మొదలయినవి. గలవు పీటిలో చమత్కారము అశ్శతముగా గాండీచేయగలరు.
- 3 మేధావి :- 8 అశ్వాసము. అమృతమైన భావక శక్తికి మృగము లెలుపబడినది. శతావధానము చేయగలరు.
- 4 చతురంగ దర్పణము. - 10 అశ్వాసము. ఆట విధానము చతురంగపు తమాసము. అందయెత్తులుగలవు.
- 5 చిత్ర మంజరి. - ౩ అ. 6 విశోధముల 6. ఆ 1 పరమానందము 4 అ. 8 ఆనందము 2 అ. 9 చమత్కార రత్నాకరము. 2 అ. ఈ అయిదు పుస్తకములలో వివిధములైన సామగ్రిలు, విశోధకరమైన పద్యములు చమత్కారములు గలవు. కడుపుబ్బుకట్టు నవ్వుపుట్టించును. శ్రీమతు మిక్కిలి ఉపయోగము.

బుద్ధిరాజు ఈశ్వరప్పచంతులు

ఉద్దా, గంపాజిల్లా

31-2 తేరువీధి, తిరువల్లిక్కోణి, చెన్న పటణము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

ప్రత్యేక రాష్ట్ర ప్రశ్నానము.

ప్రశ్నకుచర్య.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారిట్లు చెప్పిరి:-ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను అనుమానల వారంభమొనరుట మిక్కిలి యత్యుక్తము అమానుషము. దాదాభాయి వాణిజ్యము, క్రిశ్టిశులైన బోక్షిగారులు పెద్దదొడ్డిగారులైనను యూరోపియనుల కియ్యబడుచున్నవని చెప్పిరి. అనుమాన వలననే? ఎవరగులరు? ఆంధ్రులకు గాన ఉద్యోగము లిచ్చుటలేదు. అరకవారే అన్నిటి నాక్రమించుకొనుచున్నారని చెప్పుటలూ తప్పేమి? స్వాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుటయందు దోషమేమి?

నిచాదర్శములు.

డాక్టరు పట్టాభిసారాయగారిట్లు నుడివి:-ఇక నరలో ముచ్చటించిన పెద్దదొడ్డిలక్ష్మీనరసింహుగారి ఆంధ్ర రాష్ట్రము విషయమై సుగతి సంకల్పములు బాగుగ యోచించినట్లు కనుగడము. నిచాదర్శములను చూపుచున్నవారు చెప్పుట అరకసరము. ఇండియాలో సామాన్యముగలభాషలు 15 గలవు. అందు 12 రాష్ట్రములకు బదులు 15 చేయుట తప్పా?

దేశభాషలలో ప్రభుత్వము.

కాతాశ్రీరామకృష్ణిగారును, మేకు మాలాసాహెబుగారును ముచ్చటించిన తరువాత డాక్టరు కేట్రూరుగారిట్లు చెప్పిరి:-హిందూ దేశమునందలి ప్రజలు వారివారి భాషను విభాషను కాపాడకొనటకు తగినదుపాయము లుండకలయును. దేశభాషలందు ప్రభుత్వమును జరిపిగాని బహుళత్వ నిలికిరాజులక. దేశము భాషలను బట్టి విభజించి ప్రభుత్వము నున్నదిగాను. ఈ రాష్ట్రభాషములను ఆంధ్రులకును ద్రావిడులకును మైత్రిచేయవలెను. వికసిత్యము ప్రబలును. యోగి శ్రీవాసకృష్ణిగారుకూడ దీనిని బలపఱచినమీద సభ సాయంకాలమునకు నిలుపుట చేయబడెను.

శాసనసభ్యుల అభిప్రాయము.

సాయంకాలము రాష్ట్రాధిపతిగారుగూర్చి జరిగిన చర్చయందు శాసనసభ్యులు ప్రవేశించి విషయభిప్రాయములను వెల్లడించిరి. అందు ప్రభుత్వము మోచున రామచంద్రరావుగారిట్లు చెప్పిరి:-లోపల కొకటి బయట కొకటి చెప్పుచు వెల్లగ తప్పించుకొని తిరుగుచుంటిమి మమ్మను దెప్పుట న్యాయముకాదు. ఈవిషయము మొన్నటి రాష్ట్ర సభలో విచారణకు లేబడకుండుటకు కారణము లేకపోలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవహారము రాజధానికంతట సంబంధించిన కాదు. ఇదిగాక మలచారును, దక్షిణజిల్లాలలోకొన్నియు ప్రతినిధులను బంపియుండలేదు. ఇటువంటి ముఖ్యవిషయములలో తొందరపడి పనిచేయుటవలన లాభము లేదు. హిందూదేశములో పరిపాలనా సంబంధమున అనేకవిధములకు ఏర్పాటులు గలవు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును, పట్టాభిసారాయగారును ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు తప్పి నెండు గవర్నరును నియమించవచ్చునని చెప్పిరి. కాని రాజధానిలవలె గవర్నరులను కలిగియుండుట యుక్తము. ఏలయునగా సంయుక్తరాష్ట్రములకు కార్యనిర్వాహకసభ పనికి రాదని చెప్పిన సర్ రాష్ట్ర కార్యములు, సర్ మాజీగృహ మంత్రి బట్టరులవంటి వారు పాలకులుగా నియమించబడిన ప్రజలకు లాభము కలుగజాలదు. న్యాయాధికారుల త్రొక్కిగా నుండవలయునో ఏమియు చెప్పినారు. కాబట్టి యీసంకతులన్నిటిని యోచించి యేదయో యొక్కవిషయమునకు రాజులయును. దత్తమండలములవారిని కూడ గట్టుకొనుటలొ యత్నించవలయును. నా యభిప్రాయములను సూచించుచు త్వరలో ప్రకటనను ప్రకటించెదను.

బయ్యా సరసింహేశ్వరశర్మగారిట్లు చెప్పిరి:-రాష్ట్ర విషయమై నాయభిప్రాయము గూర్చి మీరేమనుకొనుచున్నారోగాని దక్షిణాదివారు మీరురాష్ట్రము ఎప్పుడు వచ్చునని నన్ను అడుగుచున్నారు. అందువలన నా అభిప్రాయము చెప్ప నక్కరలేదు. శాసనసభ్యులు తమ యభిప్రాయమును వెల్లగ సారులుచెప్పి లాభములేదు. ఒకప్పుడిందువలన నష్టమేంభవించును. మేము శాసనసభలో నేమిచెప్పిన అది మీ యభిప్రాయమేగాని ప్రజాభిప్రాయముకాదు. ప్రభుత్వమువారు ఆతీసింపుచుందురు. అట్టి సమయమున ఇతర సభలలోను సభా అభిప్రాయము వెలియవచ్చుట సమంజసము కాదని మిన్నకుంటినిగాని భయముచేగాదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రము అంద

జరు సమస్తములు చే. కాని మనము నొకటి పడకుండదు. మనము కోరినవారులు రానియెడల ఉన్నట్లుటైన పండుట శ్రేయస్కరము. దత్తమండలమున నెల్లూగును చెన్నపుళ్ళలో గలిపి గోదావరి జిల్లాను, పల్నాడు జిల్లాను జిల్లాను తీసికొనిపోయి మధ్య ప్రాంతములలో గలిపియెడల అట్టి అరుకాలమయిన మార్పుకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ మార్పులు తమ భిన్నాభిప్రాయములను వర్తకార్యసాధనల లూకవలయును. చెన్నరాజధాని చాల పెద్దది. జనసంఖ్య వృద్ధియగుచున్నది. మనము కోరినను కోరిక నను విధజనము రాకమానదు. కాని అది మనయుష్మము ప్రకారమే జరుగకో లేదు చెప్పాలము. మనము తొందరపడి ఆరెవ్వరునుమాన్యులు చేయుటకు దొరతనమువారి కనకాక మియ్యగూడదు.

పోలవరం జమీందారుగారు కొవ్వొక్కోట జిల్లా కృష్ణారావుగారిట్లు చెప్పిరి:- మేము మా అభిప్రాయము దాచిపెట్టుచున్నామని చెప్పవచ్చును. ఇది న్యాయము కాదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమువలన చాలలాభములుగలవనట నిరసించా శము. మనము పన్నుల విధముగా చెల్లించుచున్నను సరికంటె లో సహాయముగా ప్రభుత్వమువారు సహాయముచేయవచ్చునని అభిప్రాయము చేయుటలేదు. మనముకలిసి పనిచేసి నలన నిర్మింపవచ్చును కొన్నిగలవు. అటునకు మనము ఆంధ్ర పడకుండదు. కృష్ణ, నెల్లూరు, గుంటూరు, గోదావరి విశాఖపట్టణ జిల్లాలవారుమాత్రము రాష్ట్రముకొరచున్నాడు. దత్తమండలములు, చిత్తూరు గంజముజిల్లాలకంతయుతాపనము లేదు. ఈమండలములనుండి ప్రతినిధులు కూడవచ్చు సులభమే. వారెవరు నిరసనకును నిసభవాహ్యమైన సభ్యులనుండలేదు. ఇంకను రెండుమాడు సంకల్పములు పనిచేసి యెడలవీరును రాష్ట్రాధిపత్యకత సంకరింతురు. కాబట్టి తొందరపడక ఒప్పితో పనిచేయును. ప్రజాభిప్రాయమును విన్నవించుకొనును. ఆంధ్రరాష్ట్రము విషయమై మాకు ఏమియు ప్రాయములేదు. అయినను, నిసరణమునే సంకరించాలము.

సరసింహరాజుగారు:-ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆంధ్రప్రదేశ్ మునకు ముఖ్యతమ. సరసింహరాష్ట్ర యిదిగఱకు చెప్పింపవలెనో నేకభవించుచున్నాను. దీని నిష్పత్తి నిలవవలయును. ఇట్టి యుద్ధసమయమున మనము దొరతనము వారిని తొందరపెట్టగూడదు. అయితే శర్మగారు గంజమును మధ్యప్రదేశ్ ములలో గలవునను భయపెట్టిపోక. దానికి కారణముకల పడదు. అట్లు జరిగిందో దేశమున పెద్ద అనోధము ప్రారంభమగును.

సునినము.

భూమిరాజు వెంకటవెలిరాజుగారు:-నేను తెలుగు గవర్నరుపాలనమే చూచునని చెప్పినట్లుగా రామచంద్రరావుగారు నుడివివారు నేను ఆవిధమున చెప్పియుండలేదు. నేను నిశ్చయముగా నుడియు శాసనసభ్యులందఱు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను అనుసరమని ఒప్పుకొనివారు. దత్తమండలమున నాకు అడుగకుండ ప్రత్యేక రాష్ట్రము ఆరణ్యకమని కోరవచ్చునుగాని యుద్ధాంతరము దానిని యుడనికొనుట తప్పట అనియె నొప్పుకొనుకటకు నాగవలెనట.

ఇంకొకసవరణ.

కృష్ణా నూ న్యారాయణరావుగారు:- ఈవిషయ నిశ్చయముగా నునినమే యగును. శాసనసభ్యులు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడించివారు. రామచంద్రరావుగారు గవర్నరు, మోక్షోర్తు ఉండి రాష్ట్రము కొండల యునియు, తమన్న ఆక్రమరేదనిమి సూచించినారు. ఆ తోనే సంకరించెను. మనము వెద్ద నానినే కోరుచున్నామని దొరతనమువారు చిక్కదాని నిచ్చిన మనము ఆక్రమరేదనిమి? తెప్పి నెండు గవర్నరు పాలనముమాత్రము మంచిగానా? శాసనసభ్యులందఱుచేదా? ప్రస్తుతమునము రాష్ట్రము శాసనమునా వద్దా అని గాని, యీపరిపాలనమా ఆపరాధమున అనికాదు. ఆసంగతి తరువాత విచారించవచ్చును. కాబట్టి నై తిర్మానము మూడవ పాదములో వాంఛియుము. అను మాటకు బదులుగా "యుక్తము. అనసరము" అను మాటలు చేప్పుటకు గోరుచున్నాను.

కొండ వెంకటస్వామిగారు దీనిని బలపఱచుచు నిట్లు చెప్పిరి:- దాదాభాయి జరిగిన సభ నందలి తిర్మానము ను సంకల్పము తరువాత వెల్లెవచ్చునని చెప్పి చివరకొ న్నానని తెలుపడలో సరిగనపుడు దొరతనమువారి ననుకలయును. చెప్పిన వారుండినను అప్పుడు వాంఛిపడగినదరి. ఇప్పుడు మనము తొందరపడవలసిన పనిలేదు. కాని, ఎట్లును నేక

స్థానిక వార్తలు

తిరువల్లి క్షేత్రే అన్నదాన సమాజము.- కడది. కడుతుందు నాశులకవ్యులను నలన నియమించు 40 మంది పేదలకన్న నాంజు గానిపంబడినది

సోస్టల్ నోటీసు:- కలకత్తాండినము వార్షికు మెయిలాలక్ష్మిగా వచ్చినది అందువలన సదరు మెయిలు జులగో పోసాఫీసులో నుధ్యాయుడు 12 సంబంధమును బట్టాదాకు సిద్ధముకాలేదు.

కృష్ణా లక్ష్మి కేసు - ఆక్టోగు కలెక్టరు గారున్న ఎఫ్. ఆర్. హెమింగ్వే. సి. సి. ఎస్. గారు, శే ఎమ్. ట్యూ రింగుగారు కలెక్టరు చార్జిప్రయ్యకొనినది మొదలు ఎచ్.ఎచ్. బ్లాట్ గారు సెలవులోనన్నంత కాలముగాని వరలను త్వర వగు పర్యంతముగాని, హెడ్ క్వార్టర్స్ ను సబ్ కలెక్టరుగానుండుటకు వినియోగించబడినారు.

సిపాయిల రారీయపుట.- గోన కట్టాక పదా తులన సంబంధించిన సె 872 గు పెట్టి కేసు ప్రాముఖ్యత సాచేబు ఈ సె. 25 తేదీని పరిమియు వాడు. ఇతనికి 20 ఏండ్లకనున్న. నల్లని చాచు; గ్రాత్తగానేనోడే సె 29 గు హెందనసేవా శాసనము క్రింద నేరము చేసినాడు ఈ సెల ౧-వ తేదీని సెలవు తీసికొనుండ నలాలము కదలి వెళ్లిపోయినాడు.

చెన్నపురియందలి సారాయివర్తము. - 7వది జరు ముగిసివత్ కమిషను సి ఎమ్ కలకత్తా మెంజిలియారు ఏమిచావులయొద్ద - పురముచేయునా క్షేత్రము త్వరమున ప్రాసించునాడు. - 1. సాగాయిలలోను మత్తుపరారులలోను న్యాయమున చేయు పద్ధతులను సూచియు, 2. అప్పు కపు కాలపరమాణు నుసూచియు, 3. గుర్తుకొనుములను అక్రమముల సూచియు, 4 ఏదేని ప్రశ్నకుగా నమృతగూడదను విషయము సూచియు, మిగిలినవి చెప్పడలచినది యున్నయెడల ఆవిషయమును కరుణాగరి తనకు తెలుపకలెననుదరాను కలెక్టరుగారు కన్నుకోరారు. కాబట్టి మామో నున సాధ్యమైకంటియ్యియు నా పంపినెడల సంకరించెదను

ఒకసాంఘాతి మరణము. - కడది. శుభ్రమునానుం కాలము నేమియవచ్చుటయొద్ద సగులనోపుగా నెరుగుదు వైరాగుల ముగ్గురు మగవాడయొక్కయు ఇన్సురాడు వాండయొక్కయు) క శే న గు ను నా క ను గో న గుడినది. అట్లు కారీనియనునా నిచ్చి రీక్షించి యాక శే బరమలను మణి గాన సత్తియునందలి శాపరీక్షా సానును తీసికొనిపోయిరి; శావరమునాడు తెల్లవారి జరిగిన మరణ విచారణలో క శే బరము మించుకొని యుండవలన మరణ కారణము గ్రహించుటకు వీలులేదని యన్నెనరులు తీర్మానించిరి. వారలచచ్చికో తెలియకన్న; వారి క శే బముల లోని ప్రధానకోశములు రాసాను నిక పరిక్షునిమిత్తము పంపబడినది.

వాత్సా గోపణము. - వాట్టి టుళను. హాకర్ జెన్ సందులో కాపుగముండేది మాలిల్లి వాడు ఆంగ్ల న్యాయ నేడి కందస్సామి మొక్క మణమున గూర్చి నిన్న సాయంకాలమునకు గారుసభ్యుగాను ప్రతిగా నిడివిజన్ పోలి సిక్స్ వేలకు జూడిశియ్యుగాని విచారణ గాంచిరి. చెక్కోకు పుచ్చేలో కాపుగముండేది మణముకూలమిల్లి వాడు సింగరము, తాము భయముకలగండి గండి వచ్చుతును, పేవా కత్తికో నగొ గు డె లో పొడిచిచంపట్టు ఏదో త్రీసం బంధమై వీ ద్దలకును కలహమున్నటున్నది. ముత్తాయయై యు చేయబడినాడు. కందస్సామి క తిత్తి గుండెలో పాడు చుటవలన తగలినగాను అచే చనిపోయినాడని జ్యూరీవారు నిర్ణయించిరి.

మగ నుండునట కల్ల ప్రతివిషయమున భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చు. చిత్తూరువాకిరి, దుత్తము చల నలవారికిని మనము శోధించిన తరువాత మనము దొరికినవారిని కోర వచ్చును. కాబట్టి నై సరణము బలపఱచుచున్నాను.

దత్త ము డలములు.

దేశాపాండ్య సుచ్చాగారుగారు (సంకల్పం):- నేను దత్తమండలములనుండి వచ్చినాను. అప్పుట జనులకే విషయమై తెలియదనుట అక్రమము. మేనండలు ఆంధ్ర రాష్ట్రమును కోరుచునే చూచాము. మన ఆంధ్రులెవ్వరు రాష్ట్రము ఆక్రమరేదనలేదు. తరువాత, నేనుగలవు గామకాను గారు, చోరగుడి వేంకటాద్రిగారు ముచ్చటించి కల్యాణ న్యాయారా యణరావుగారి సహజ సభ్యులకు విశేషించి అంగీకరింపబడెను. రెండవ తోగిసేమబడినది.

గంజాము ప్రభుత్వ మండల సభ

గౌరవనీయులగు రాష్ట్రపాదాత్ మోసర్ల రామచంద్రరావు పంతులగారి యుపన్యాసము.

మౌనిసిపాలిటీ వ్యవహారములు

1910 వ సం॥ మొదలు 1915 వ సం॥ వరకు పట్టణ శాసన సభ్యులలో 178 తీర్మానములు చేర్చబడినవి. అందు 94 ఆదేశములుగా గురించినవి. 178 ఇతివృత్త పోరములను సంబంధించినవి భూమి వ్యవహారములు అతితీవ్రముగా నొక కొకప్పుడు చర్చించబడుచు వచ్చెను. గతించిన 20 సం॥ లందు సెలెక్షన్లు తీర్మానములకు ఇట్టి సభలలో విలయితేదు. 15 సం॥ క్రిందట సెలెక్షన్లు సంకల్పమునకు, చాలి ప్రేరణతో వారి నిర్ణయమును ప్రభాభిప్రాయము తెలిసి కొనుటకును ప్రయత్నములు వచ్చెను. ఇప్పటివచ్చి అయాచారముపోయినది. సెలెక్షన్లు ఫలానిజ్ఞులలో ఆ గు ను అని గవర్న మెంటువారి నిశ్చయము తెలుపబడునంతవఱకు ఏకాగ్రతమును ప్రకటింపవచ్చు. అటుపయి ఆ సెలెక్షన్లు చేయుట ఆ న్యాయుని ఎన్ని విధములు పంపబడినను వారతనమువారు వివరములు మామంద రెలింగిన విషయమే. కాన సభలో ఎంతో బలవంతము పెట్టగా ఆయాజిల్లాలో ఆయాభావాలలో సెలెక్షన్లు సంకల్పములను ప్రకటింపించెనమని కాని బోర్డువారి నిర్ణయమును ఎంతవేదనను ప్రకటించుటకు వీలుపడదని. కాన సభలో ఇట్టి సెలెక్షన్లు కొడవని చర్చకు సభ్యులు తెచ్చినపుడు గవర్న మెంటువారి యభిప్రాయము అంతకుముందే ప్రకటింప బడియుండునుగాన ఎంత కొట్టుకొనినను లాభములేకపోవుచున్నది. అందరి యభిప్రాయములు గవర్న మెంటువారి ఉత్తరవులు కాక ముందే ప్రచురింపవలసినది లేదని తీర్మానమును సర్జాట్ ఆర్డర్స్ ను గారు హోరాహోరంగా నెదిరించి యోడింపజేసిరి. 1910-1914 సం॥ లలో రెమిషన్ల వ్యవహారము సభలో జర్పింపబడెను. గతించిన యాయుడందలయు, సెలెక్షన్లు సాగునడి, భూమి ఆక్రమణము, మొదలయిన సంగతులు వివాదకారణములయ్యెను. ఆక్రమణలకు విధింపబడు సీట్లు, ఆక్రమణలను తొలగించుటకు విధింపబడిన ను ఆ చరణములో సరికి రానిదయినది. ఆక్రమణ సీట్లు తెచ్చి పెరుగుచున్నది. సెలెక్షన్లు సాగునడి సీట్లు సయితము వృద్ధి యగుచున్నది. కేంద్రంలో ఈ లోపములు వచ్చినవి గవర్న మెంటువారి దృష్టికొనిరి. కాని ఈ వ్యవహార మెట్లు పరిష్కారము కావలయునో ఉపాయ మింతవరకును లేలేదు. జమాబందీ వలన లాభములేదని చాలమంది యభిప్రాయము. జరిగిలేదని ప్రేమ, తొందర, సజ్జముల అవధి, గ్రామాధికారులకు ఉపాధిగాను ప్రభుత్వ తప్ప ఏమియులేదని లేదని కాన సభలో బుజువుచేయబడినది. జిల్లాకలెక్టరులు గ్రామములకు వెళ్లి ప్రజలకు వివరించి, చాలిప్రయత్నములను విని, వారికి ఇంత సామ్యజము, యంతి క్షమము మీరే మేమి చేయుదంబునది అని యడిగి తెలిసికొని వారికి పాలనమును ఆహ్లాదకరముగా జేయవలసినదని తీర్మానము జిల్లాకలెక్టరు ప్రజలనొకరికాదని నిరాకరింపబడినది. కలెక్టరుకు పని హెచ్చగుటలేక ప్రజలమంది చెడ్డలను విచారించవలసివచ్చు మెంటువారి దృష్టికొని లేను. కాని కేలయంతవరకు ప్రజలను కలిపించి కష్టములను విచారించవలసినదని తెలిపెనమని గవర్న మెంటువారికి. ఆవిధముగా ప్రయత్నించి సభలను జేసిన కలెక్టర్ల కొక్కరయినను గానరారు. భారత్తు పంచాయితీసభ వారి తీర్మానము లంగీకరింపబడి కొంతవరకా చరణములోనికి వచ్చుచున్నది గాన భారత్తు సంగతులు కాన సభలో సంతకంపైగా విచారణమురకు వచ్చుటలేదు.

నీటిపారుదల విషయములు.

క్రీష్ణా నదీవారి జిల్లాలో పను లేవిధముగా కొనసాగింపబడుచున్నవో, విచారించు నిమిత్తము గవర్న మెంటువారి నొక పంచాయితీ స్థాయిందుచు ఎంతో జేడియుంటిమి. భారత్తు విచారణసభలో బయలుపడిన ఆసన్యాసయిన సంగతులు ఇట్లుగా తెలుపబడునది దొరతనమువారు భయపడి, వారిని నూపరముజరుపకు నిర్యాగించెనమని, నీటిని పంచువయములో, ఆచరణముయిన విషయములను ఏర్పాటుజేసెనమని విద్యాయుక్త సమాధానముచెప్పిరి. గవర్న మెంటువారు విచారణ సంఘమును నిర్ణయించియుండినవో వారి మరయొకముఖ్యకాళి అనికొనినపుడు ఎట్టి నీటిమార్గములను జేయుచున్నదియు లయలపడియుండును కృష్ణా జిల్లాలో నీటిపారుదలకయ్యుభూమి నివిధింపబడినదని తీర్మానము నిరాకరింపడి ఒక ఉద్ఘోషిని

క్రీష్ణా నదీవారి నీటిని విచారించవలసినదని పంపియున్నాను. ఇదే విషయము గా నెదిరారు సీట్లను క్రిందను, అంతావూరు జిల్లాలోను ఉన్న రయితుల కష్టములు మెండుగావచ్చుచి. గోదావరి, కృష్ణా కాలువల మూలకముగా తగిన నీటిపారుదల లేదంటుట, కడప కర్నూలు జిల్లాలలో వెన్నాగు మైదు సీట్లమును వృద్ధిపడుట, బుస్తికల్లా ప్రాంతెట్ల మొదలగు సంగతులు సభలో జర్పింపబడెనుగాని ఫలితము త్వరగా లభించునట్లు లేదు. డెల్టా సీట్లను లేని మెట్ల గ్రామములలో చెలువులను భాగచేయుట మొదలగు మైదు ఇరిగేషన్ల సంకల్పములు ఫలింపవలసి యున్నవి. మనము వెట్టిక మొలలను బట్టి చెలువులను వృద్ధిచేయు సంకల్పములకు హెచ్చుగా సామ్య వ్యయము చేయబడును. మనకొకరికొక్కరియు ఈ డేదటకు విచారములేకుండ ప్రభుత్వమువారికి నిర్యాగించవలసి యున్నది. అప్పుడే కొంతగాకపోయిన కొంతయును జనుము సమకూరును.

విద్య

విద్య, ఆరోగ్యమార్గము, వైద్యసహాయము, ఇత్యాది విషయముల కిటీవల ప్రజల కక్కుట యెక్కువయ్యాయెను. వీటిలో ప్రతివిషయమును గురించియు సలహా లనేకము లాసగుచున్నవి. ఈ రాజధానిలో విద్యావిషయము గుర్తు విశేషముగా హెచ్చింది. ఇండియాగవర్న మెంటు వారి మొక్కయు, స్థానిక ప్రభుత్వముల వారి మొక్కయు భవనాహార్యమొక్కక, అనుద్యోగియ ప్రముఖులు గణద్రవ్య నిధులలోని వైకమును విద్యాభివృద్ధికి వానాటా హెచ్చుగా ఖర్చు పెట్టుచుండుటయు విద్యావిషయమై క్రమక్రమముగా నెక్కువ మొత్తము ఖర్చుగుటయు ముఖ్యకారణములు. 1909 వ సం॥ కాన సరి ర్యాణసభలు నూతనపక్కిని ఏర్పాటు చేయబడినవెంటనే 'నవానాపాఠశాలలు', 'నెకెండరిస్కూల్స్' కీజులను హెచ్చించుట అను నిర్యాగించవలయును ఆలోచనలోనికి లేబడినది. ఈ రాజధానిలో నెకెండరిస్కూల్స్ ఆభివృద్ధికి నూచనలు కనబడెను. ఇందులకు ఫీజుల నెక్కువ చేయుట కారణమాలేదా, విద్యాభ్యాసపద్ధతి కారణమాలేక ఈరెండును కారణములా యునటవాలా చించవలసి యున్నది. అది యలుండనిండు. ఈ రాజధానిలో నెకెండరిస్కూల్స్ వృద్ధి చేయుటకు తోడ్పడగలనమో వాని విధానమును గురించి స్క్రీము కాన సరి ర్యాణసభలందు విద్యాభ్యాసమును గురించి స్క్రీము గుండలేదు. తుట్టుకుద కాన్స్క్రీము స్టేటు నెక్రేటెరిగారేచే నిరాకరింపబడెను. స్కూలు ఫీజులను హెచ్చించు విషయమై కాన సరి రి ర్యాణ సభలో గావించబడిన ఆక్షేపణలన్నియు నిరపయోగము లయినవి. ఈ ప్రాంతములో ఇంజనీరుంగు కళాశాల నొకదాని, బోధనాభ్యాస విద్యాలయము నొకదానిని, దత్తమండలములకు రెండవ గ్రేడు కాలేజీ నొకదానిని, రస్సల్ కొండలో ఒక ప్రభుత్వ పాఠశాల నొకదానిని స్థాపించుటకు ప్రభుత్వము వారు మూలముగనున్నారు. స్త్రీ విద్యాభివృద్ధియు కొంతవఱకు తృప్తికరముగా నేయున్నది. కాన సరి ర్యాణ సభలు మేముచేసిన ప్రయత్నములు కొంత ఫలభరితములైనవి. గ్రాంటు-ఇన్-ఎయిదు కొడును సవరించు విషయమై వివిధాంతములను విపులముగా విచారించు నిమిత్తము విద్యాభివృద్ధి కమిటీయొకటి యేర్పాటు చేయబడును. నూతన ప్రారంభ విద్యాశాలలను స్థాపించుటకు ప్రయత్నింపబడెను. ప్రారంభ విద్యాభివృద్ధికి ప్రావిజ్ షి యలు ఫండునుండి యేటా రెండులక్షలరూపాయ లయ్యుటల దొరతనమువారికి కలిగింది. నేటికల కట్టి ప్రయత్నమునకని ప్రత్యేకించియుం చుండి సామ్యులో నెక్కువభాగ మిప్పుడుండు పాఠశాలల సభివృద్ధిచేసి బలపరచుటలో వినియోగింపబడెనుగాని, నూతన పాఠశాలలను స్థాపించుట కెంత యెక్కువగా ఖర్చు పెట్టబడలేదు. పరిశ్రామిక, సాంకేతిక, వర్తక, వ్యవసాయక విద్యలను గురించియు కొన్ని ప్రస్తావనలు వచ్చివిగాని, యిందు మించుగ నన్నింటిలోను దొరతనమువారు ఇప్పటి స్థితికంటె ముందు వెళ్లివారు కాదు. పరిశ్రామిక శాఖావిషయ మిప్పుటి కాక్షోడ్డనా డెటులుండెనో యట్లులే యున్నది. సాంకేతిక విద్యాభివృద్ధి నూచనలు కానము.

స్థానిక స్వపరిపాలనము

స్థానిక సభలలో అనుద్యోగియు లెక్కువమంది యుండవలయును; స్థానిక వ్యవహారములను నెరవేర్చుటలో అనుద్యోగియులు తోడ్పాటును పొందవలయును అను నిర్ణయాది విషయము

ములలో నిర్ణయముగలమున్నదియెందో కాల మేమియు మేలుజరుపలేదు. కలెక్టరు జిల్లాబోర్డులను, డివిజన్ ఆఫీసులను తాలూకా బోర్డులను ఆ భ్యక్తులు గ నుండు సభలలో అవలంబింప బడుచున్నది. ఉద్ఘోషములు దూరముగనుండి యీ స్థానిక సభలు తమ ప్రాచీన చక్రగ ర్పరచించు నటుల గమనించవలయునేగాని, వారు సభలలో చేరి పనిచేయుట చాల స్వల్పముగా నుండవలయునని రిస్క్ ప్రభుత్వమువారి స్థానిక స్వపరిపాలనమును గురించి ముచ్చటించుటలో సభిప్రాయ మొసగి. డి సెంట్రాలిజేషన్ రాయల్ కమిషను వారు విషయమును విపులముగా విచారించి 1882 వ సంవత్సరము మొదలెట్టి విషయమునందంతగా అభివృద్ధి యేమియు కనబడలేదనిరి. తాలూకాబోర్డుల వెనెడెట్లు అనుద్యోగియుల నుండవలయునని కాన సరి ర్యాణసభలో ప్రస్తావన లేబడెను. చర్చ జరిగెను. అసభిక్తులు (అనుద్యోగియులు) సభాభ్యక్తుని హోదాలో తమ ప్రాచీన చక్రగ నిర్వర్తించవలసిన దొరతనమువారిని. కాని అనుభవముమీద వారి యభిప్రాయము ఆధారం పొత మైనది గ తెల్లమాయెను. సభాకార్య నిర్వహణమునకు అనుద్యోగియులు తోడ్పాటు అనుమాలముగా నుండవలసిన ప్రభుత్వమువారు సుదేహపడిరి. కాని, వారి యభిప్రాయము పోరపాటుగా పరిణమించెను. ఇట్లు 22 తాలూకా బోర్డులు అనుద్యోగియులకు వెనెడెట్లుల యధీనమున నున్నవి; చక్రగ నే పనిచేయుచున్నవి. జిల్లాబోర్డులకును అనుద్యోగియులను అభ్యక్తులకు నియమించవలసినదని ప్రజాప్రతినిధులు ప్రయత్నించినగాని, ప్రభుత్వమువారు వల్ల కాదనిరి. అట్లుచేసినయెడల, కలెక్టరు పన్ను వసూలు చేయు విశేషకలెక్టరుగననియు, ప్రజలలో కలిసి మెలసి వర్తిం చుండవచ్చును లేకపోవునను నిర్ణయాది కారణము లాటంకములని వారు తెలియజేసిరి. మధ్యపరగణాలలో కలెక్టరులు జిల్లాబోర్డులకు వెనెడెట్లులుగ నుండుట లేదు. అటు లుండవకారణమున వారికి ప్రజలతో సంబంధములు తగినవనిగాని మఱియేవిధముగ లోటుగాని అచ్చట నున్నటుల గానము. కాబట్టి అట్టిపద్ధతి నిచ్చుట నుంచుటవలన నిబ్బంది కలుగజాలదు. జిల్లాబోర్డు వెనెడెట్లులకు హోదా అనుద్యోగియులను నేమిం చవలయునని కోరుచు మేముచేసిన ప్రయత్నములు ఫలభరితము లైనవి. లెంగాలునున్నగునీ తర మా గాణము లందులకె వెనెడెట్లు లందరును సాధ్యమైనంతవఱకు అనుద్యోగియులకు నెయండవలయునని నియమ మేర్పరచెయున్నది. తనాస్థిత్వమును, గ్రామోద్యోగములను తాలూకాబోర్డులలో నుండితీరవలయునని దొరతనమువారి భిప్రాయపడినటుల కనబడుచున్నది. వారు ఆసభలలో నుండుటకు వీలు కలుగరాదని తేలుట తీర్మానములన్నియు ప్రోసివేయబడుచున్నవి. కాని, యీ విషయమై, చర్చ జరిగించు సందర్భమున తాలూకా బోర్డుల కెన్ను కొనబడు మెంబర్స్ సభ్యు ఆటెంటికి రెండుకుటులుగా నుండినది. మూడుగా నుండునటుల హెచ్చింపబడెను. జిల్లాబోర్డులలో ఉద్ఘోషముల సంఖ్యను తగ్గించవలయునను విషయము మరల ఆలోచింపబడుచున్నది. యూనియన్ పంచాయితీసభలకు మెంబర్స్ నెన్నుకొను పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టబడవలయునని ప్రస్తావనకు వచ్చెను. కొన్ని యూనియన్లలో పరిష్కార మీపద్ధతి ప్రవేశ పెట్టబడియున్నది. తాలూకాబోర్డు వారి విచారణాధికార ప్రదేశస్థియ మిపుడు ముఖ్యముగా వాలోచింపబడుచున్నది.

మునిసిపాలిటీల విషయము:-మునిసిపాల ఆఫీసుల నిర్వహణముగానుండు ప్రదేశమున నీటివసతి, జలదారులు ఈ విషయములందలి లోపములను గురించి మొలలిడబడుచున్నవి. కొన్ని చోట్ల యీపనులకు కావలసిన వ్రాత నమోనాలను సిద్ధముచేయుటకు సుమారురేపడి సంవత్సరములాయెను. మఱియు పట్టికున్నప్పటిపాల్లు మెంటువారి ద్వారా పనులు జరుగుటలోను చాల ఆలస్య మేర్పడుచున్నది. ఈ యాలస్యవిషయమును, అందువలన అత్పత్తి యేర్పడుటను ప్రభుత్వమువారి పక్షమును వసించినవారె అంగీకరించిరి. పట్టణ ప్రాంతములందును, పల్లెయందునుగూడ ఆరోగ్యవిషయ సంబంధముగ పనులు విశేషముగా నుండుటచే అందులకునీఫ్ ఇంజనీయరుగారి నొకరిని ప్రత్యేకముగా నేమించవలయునని తేలుడిన ప్రస్తావన అంగీకరింపబడలేదు. కాని, అసిస్టెంటు సాన్యనిటె ఇంజనీయర్లయొక్కయు, డిజిటి సాన్యనిటె ఇంజనీయర్లయొక్కయు సిబ్బంది హెచ్చింపబడెను. మేజర్ సాన్యనిటెస్క్రీములకుని మునిసిపాలిటీలకు దొరతనము వారు 1890 వ సం॥ మొదలు ఖర్చులో సగము మొత్తమును

కావలెను.

ఆంధ్ర దేశము విందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రప్రతిక పక్షమున కొత్త చందా దార్లను జేర్చి ఏజెంట్లు నివలసి యున్నారు. కావున వారివారి దరఖాస్తులను మేనెల 25 వ తేదీలోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంప చేయవలెను. సమర్థులగు వారికి వలయునేని, విస్తృత అమృతాంజ నము డిపోవారి యాపదముల యేజెన్సి గూడ మెసగబడును.

ఆంధ్ర ప్రతిక

1915-న సం॥ మేనెల 17-తేది

సోమవారము.

గంజాము మండల సభ.

మొదటిగంజాము మండలసభ నూ. రావు బహదరు మోచర్ల రామచంద్రరావు వంతులగారి యాధిపత్యము క్రిందను గతేతనివాసరంబున బరం పురంబునందు గూడినది. సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసములోని ముఖ్యాంశ ములీపత్రికయందువేరొక వోరు బ్రచురింపబడినవి. రామచంద్ర రావు గారి యుపన్యాసమును జరిగినవారలకు వాకి రాజకీయ విషయములందు గల సంపూర్ణ పరిచ యానుభవములు వ్యక్తమగుచున్నవి. అగ్రాస నాధిపతి తనవ్యాసమునాడు నూతనశాసన సభలు నిర్మితములైన పిదప గతించిన, ఆతేండ్ల లోను శాసనసభలందు జరిగిన వ్యవహారక్రమమును విమర్శించిరి. ఆయాతేండ్లలోను సభికారసభ్యుల ప్రజా పత్యము వలనగాని యసభికార సభ్యుల ప్రజా పత్యమువలన నిర్మితములైన శాసనములు స్వల్పములు. అంగీకృతములైన శాసనములలో భూమి సెన్సు శాసనము, తిరుపతిదేవాదాయ శాసనము, మొడికలు నిజప్రేమను శాసనము ముఖ్యములు నిర్మించవలసిన శాసనములలో సభికార పభజన శాసనము, నీటిపారుదల పంచాయతి చట్టము, గ్రామపంచాయతి చట్టము, పట్టణపరిపాలనపుచట్టములను, స్థానిక స్వపరిపాలనపు చట్టములను, సవరణచేయు శాసనములు ముఖ్యములు. స్థానిక స్వపరిపాలనము బలపఱి స్వతంత్రవ్యక్తిని గలిగి యుండుటకు రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన విషయములు రాష్ట్రీయశాసన సభలయందు శాసించబడుట ముఖ్యమని యంగీకరించవలసి యున్నది. ఆమార్గమును చెన్నపురి బొంతనమువారవలం బించినగాని దేశాభ్యుదయమున కనవరములైన శాసనములు సత్వరంబుగ నిర్మించడ నేరవు. రామచంద్రరావు గారు పేర్కొనిన చట్టములలో చిటికెకాడచట్టము గ్రామపంచాయతి చట్టము కష్టకుల యభివృద్ధికిని, స్వపరిపాలనా భావముల వ్యాపనము నకును, సత్వరసరములుగా నక్షరజలను, నాయకులు, నివేషయమై శ్రద్ధను వహించి పనిజేయవలసి యందురు.

గతించిన యాతేండ్లలోను కోశార్థము లకును నితర విషయములకును సంబంధించిన 287 తీర్మానములు శాసనసభయం దుపకాశితములు. నెటిలుమెంటును గురించి దొరతనము వారు చేయు నుత్తరువులను శాసనసభాసభ్యులు విమర్శించి ఖండించుటకు దగిన యంశమును నొసంగుకుండుట యనుచితము. పోరంకుకాల మీదను దరఖాస్తులేని భూములమీదను పాంకులు నమూనచేయు సిస్ట్ర విపరీతముగ పెరుగుచున్నది. కొన్నిసమయములం దేదెనిమిది రెల్ల ధికమైనెస్తి నసూలు చేయబడుచున్నది. ఇది రయితు లనుభవించెడి కష్టములలో మిక్కిట మైంది. పాలకు లీర్ప ధమును తొలగించుట ముఖ్యము. ఈ కాలమునందు పాలకు లంగీకరించిన అరణ్యపు పంచాయతి చట్టము సానుభూతిలో వ్యాప్తముచేయబడిన రయితుల కాధలు కొంతవరకు తగ్గవచ్చును. విద్యావ్యాపన విషయమై చేయబడిన యగ్నిములు స్వల్పములు. నామ్రాజ్యశాసనపాలకు లిచ్చిన సామ్యుల యద్యత వ్యయముచేయుటకై చెన్నపురి రాష్ట్రపాలకులు విద్యావ్యాపన విషయమై కార్యక్రమమును నిర్ణయించినందున ప్రారంభవిద్య నయినను నొకపద్ధతి ననుసరించి వ్యాపింప జేయకుండుట కనకాశము లేకున్నది. గ్రామోద్యోగస్థుల జీతములను వృద్ధి జేయుటకై పాలకుల పరాజ్ఞుభిత్వము పత్రికా పాఠకులకును విడితము. ఆవిషయమై కరణములు మునుసబులు మొదలగు గ్రామోద్యోగస్థులు పాటుపడి మహజరులను బంపి పాలకులకు కడలి కను బుట్టించినగాని ప్రయోజన మేర్పడదు. రామచంద్ర రావుగారు వివిధ్యా బోధకును కార్యనిర్వాహక సభనుగుంచి చేసినవిమర్శ విచారార్థముగ నున్నది. రాజ్యాంగ స్వవహారములను నిర్వహించుటకు రెండుసాధనములు గలవు. 180కి వ్యసంవత్సరమునందు నిర్మితమైన వివిధ్యాబోధకు ఒకసాధనము. అసభనిర్మితమైనూరేండ్లు గతించినను దానియం దింతవల కేర్పడమై మార్పులు జేయబడలేదు. దేశాదాయసమీకరణము బోధ స్వాధీనమునందున్నది. బోధసభ్యులు గవర్నరు ఆజ్ఞకు బద్ధులు. దేశాదాయ మంతయును బోధద్వారా వసూలుచేయ బడుచున్నది. కొత్త విషయము లేవియును గవర్నరుసహృతిని బడచుక నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. కాని సామాన్యముగ బోధుల ఏర్పాటులు గవర్నరువలన నామోదితము లగుచున్నవి. బోధసభ్యులు నిరంకుశాధికారాభిమానులు బోధసభ్యులను నలుపురను కార్య నిర్వాహక సభ్యులనుగ జేసి నామ్రాజ్యశాసన సభ యందువలె ప్రత్యేకసభ్యునకు ప్రత్యేకంగాధికారము నొసంగిన పాలనము బాగుపడునని రామచంద్రరావుగారు చెప్పినారు. ఈపద్ధతి నవలంబి, చట్టవలన కార్యనిర్వాహక సభ్యులచర్చలు శాసన నిర్మాణ సభ్యుల విచర్చలకు గురియైపాలనము నందు ప్రజాతంత్రమునకేవల మేర్పడును. స్థానిక స్వపరిపాలనము ప్రబలింకొలక కార్యనిర్వాహక సభి పాగమెంటులోని అంతరంగిక సభకు బాధ్యతనువహించవలసిదగును మార్పువలననిండు శాధికారము తగ్గుటకును ప్రజాతంత్రము ప్రబలుటకును మార్గ మేర్పడుట సత్యము కాని పాలకు లితిటివిశాలమైన మార్పులను సులభముగ సంగీరింతురని నమ్ముటకు వీలులేదు. శాసన సభలయందు ప్రజా ప్రతినిధులు తా ముపపాదించిన తీర్మానముల నుపసాహరింపన జేయుటకు గురించి రామచంద్రరావు గారు చేసిన సిద్ధాంతమునందు సత్యము కలదు. కాని ప్రతినిధు లింతకన్న సభికమైన స్వాతంత్ర్యమును సంయోగబలమును జూపినగాని పాలకులు ప్రతినిధుల

యభిప్రాయములను గమనించెడిని నమ్ముటకు వీలులేదు. రామచంద్రరావు గారి యుపన్యాసము శాసనసభయందు మరకత్రాంఘము ప్రజాపక్షమున చేయుచున్న వ్యవహార ప్రక్రియను తెలిసి కొనుట కును పాలకుల సానుభూతిని సభికారాభి మానమును తెలిసికొనుటకును సత్యంతోపయోగముగనన్నది. గండల సభాధ్యక్షుల వ్యాసములను చదివి విసిగినవారలకు రామచంద్ర రావు గారి వ్యాసము రచ్యముగ నుండగలదు. హిందూదేశమం దుద్యోగముచేసి పెన్నను పుచ్చుకొని హిందూ దేశమును చాల కాలమునకు ముందేవిడచి స్వదేశ మనవసించుచున్నను మొదటి హిందూదేశాశయములకు తమ మానసములు గాఢవశంవదములగుటవలన యావృత్తిమును హిందూదేశసంబంధములకు విషయములయం దధికమగు శ్రద్ధను పుచ్చుకొనుచున్న వారిలో సర్వాభిప్రాయపుమగ రొక్కరు. ఈయనప్రస్తుతసంగ్రామమును గూర్చి ముప్పవత్రికకు వ్రాసిరి. అం దీభాగము భారతీయులకు హృదయంగమముగ నుండగలదు. “జన్మను లీజేశము (ఇంగ్లాండును) ప్రబలముగ ముట్టడించు నాపద తటస్థించెనేని మేము చేయవలసినదేమి? అని ఈదేశమందలి స్త్రీలలో దేశభక్తి భరితలగు వారు నిరంతరమున ప్రశ్నించుచున్నారు. వీరపుంగవులగు క్షత్రీయులకుల కాంతలు, ఘాతుకులగు విశోధుల బానిసండి తమ భర్తలను పుత్రులను తమ్యును కాపాడవలయున్నట్టి తటస్థించినపు డొక్కచో గుమిగూడి పెద్దదివిడిచెట్టి తమపుత్రికలతోడను పసి బాలరుగు శత్రువులతోడను చితిసధి రోహించి జ్వలనమున దొక్కి సంఘమరణమునకు పాలగుచుండిరి. అప్పుడు పుకపొందదును వృద్ధపుకపొంద నాయధములను ధరించి పూర్ణముగా తాము నిజతులనవరకును నెనుటబడిక విశోధులనందరను నాశముచేసి వీరశయనమున వారగుయండి. దీనిని జొహరివాంపిరిచెడివారు. ఎన్నటివైన బిటీభూ దీవులను జర్మనులు దాడుముగ ముట్టడిండుచున్నతి పట్టమన్నచో సప్త దీదేశమందలి స్త్రీలును పుకపొందు భారత వీరసతులయొక్కయు మోఘులయొక్కయు యత్నము వ్యయము ననుసరింపవలయును. దేశగౌరవ సంరక్షణార్థమున బాతీయదిభ్యాతి నిజులబెట్టుటకును అట్టి మహాదౌరుగు స్వాతంత్ర్యమును మన ముర్చిసచో మనలో కొందరనుకొని నలు అశ్మహత్యా మహాపాతకమొక మాత్రమున కలుగబోదు. మనలో నెవ్వరమైనను పొగుగల్గోడు తొట్టలబోతు తలదాడుకొని ప్రాణసంక్షేమము చేసికొనజూతుమా పుహాసపాత్రుల మగుదుము. ప్రాగ్దేశములవారు మంల సతియలక నగ మాతురు ప్రాగ్దేశీయులగు సగ్యును దైవబలమేయని యును మంచిచెడ్డలు భగంతుడతీజునామహస్తము లనియు నిప్పటికిని గాఢవిశ్వాసము కలదు. తాను పరిపాలకుడుగనున్న కాలమున ఆంగ్లేయసంఘమున ప్రధాన పుకపొందుచో నొక్కముగ నుండిన ప్రైముమిగుగారు విధ్యయుగమునందలి క్షత్రీయస్త్రీల పవిత్రాచారములను ఇరుచి యన శతాబ్దమునందలి ఆంగ్లేదేశీస్త్రీ లాదర్శకములుగ గొనవలెనని నుడువుట ఆ యాదర్శ గౌరవమును చాటుచున్నది. ఆంగ్లేదేశీస్త్రీ లీవిషయమును ఎటులుగ్రహింతురో మేము చెప్పబాలము

మైసూరులోని ప్రదర్శనములు. జూదమున్న ఆరాధనములనుపూర్వము. చెంగురూరు మే గిరి:—ప్రతి సంవత్సరము మైసూరు సంస్థానములో పుశ్రమలకు మున్నగువానికి సంబంధించిన ప్రదర్శనములు జరుగుచుండును. ఈసంవత్సరము బోగమువారి ఆమెలు కలుగుకొలుకలు పట్టుట, జూదగారము బహిరంగముగ, దుకాణములందు జూదమాటలు ఆచారముగ నున్నవి. ఇవి బాగుగా నుండలేదు. ముప్పించవలసినదని ప్రజలు మహాభాగానికి విభావనను పంపుకొనిరి. ప్రజలు విభావనలలో చెప్పుకొను సంగతులతో దొరతనమువా కేగినది, ఈ ప్రదర్శనములలో ముం దిట్టిని చేతుండ జిల్లాబోధకులు, యునిసిపాలిటీలు, ప్రెసిడెంటులను కోరిరి.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

పోర్చుగీసులు.

పోర్చుగీసు దేశ ప్రభుత్వములు.

రాకపోకలు నిలిచి పోవుట.

ప్రజలు తిరుగుబాటు చేయుట.

పోర్చుగీసు దేశ వ్యవహారములను జూచుచున్నవారికి క్రింది సంగతులు తెలియుచున్నవి:— పోర్చుగీసులోని సిరియస్ తలెయువారుగలవు. రాకపోకలు జరుగుటలేదట. తెలిగొప్పు త్రిమయమును నడిచి వేయబడినట్లు కయంబ్రాటిపోర్టో సాంటిమిలిస్టల పట్టణములలో తిరుగుబాటులు జరుగుచున్నట్లు లిస్బను పట్టణములో కష్టపడుతున్నారని, తమయధికారమును నెలకొల్పినట్లు. ఇదిగదా దేశములో మంత్రిగనండి అల్ఫోన్సో కోస్టా గారిని హత్యచేసినట్లు. దీనిగురించి అధికారు లేమియు చెప్పలేదు.

తరువాతి సంగతులు.

లిస్బను పట్టణమునండి పోర్చుగీసు అధికారి లిట్టు తెలియ జేయుచున్నాడు:— టూగసుగిలోని కొన్ని యుద్ధపటాడలు పట్టణముమీద ఫిరంగులను వేసినవి. ఇందులకు చాలవస్త్రము కలిగింది. చాల జనములు కలిగినది. వాన్ గోడి గామా అను ప్రాంతము నాయకుడు హత్య చేయబడినట్లు. లిస్బను లోని నేరాలు నెరిగింబడి అగ్రగామి చెప్పింట్లు వినివారి జనము ఆవలంబించినట్లు.

తిరుగుబాటుకు కారణము.

లండను మే 16:— నిన్న ఉదయమున లిస్బనునండి రెండు తింతి వాతము వచ్చినది. దీనివలన నీ క్రింది సంగతులు తెలియుచున్నవి:—క్రిస్తి మంత్రిగర్వము నేర్పరచి, ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేసి బలపరచు నట్లేక ముత్యో నీ చిరుగుబాటు చేయబడినట్లు. మంత్రి గర్వమును నిర్ణయించుటకు విప్లవ సంఘమువారు వాస్తావీగా మా నావ మీద సమాజేకమైరి. సర్ లోగా భాగసు గారు బహిశ: ముఖ్యులగుట కారణము.

సాయంకాలమున వచ్చిన మరొక తింతివార్తను నీసంగతి తెలియుచున్నది:— ప్రతికార మేమియు చేయట కాలించినట్లదని, విప్లవ శక్తులువారి ప్రకటించి ప్రజల తెలుపుచున్నారు.

మాడ్రీడునుండి ఈక్రిందివార్త వచ్చినది:—లిస్బను నగరమునండి వచ్చిన వాయువాస్తవల: నీసంగతులు తెలియుచున్నవి:—తిరుగుబాటు చేసినవారు లొంగుతీయబడిరి. కెప్టెను మార్టినుస్టిగా గారు ప్రజాస్వామిక నేలకు నాయకత్వము వహించిరి. ఇస్పానా, కాస్టెలు అను స్పెయిను దేశపుయుద్ధ పుటాడలను లిస్బను పట్టణమునకు పంపవలసిదని ఉత్తరపు చేయబడింట్లు వదంతి వచ్చినది. నావికులకు నెలపు ఇచ్చుట లేదు. రెండు రజమెంటులు బాడజోజుకు పంపబడినవి.

ఇస్పాను

బిగురముల నిచ్చుట

లండను మే 17:— రెస్టె నెంటుజనరలు కేమా గారికిని నై ను అడ్మిరలు కేటో గారికిని జి. సి. ఎం. జి. బిరుదులు లియ్యబడినవి. వీరువురును సింగ్ బెయ్యుధములో పోచేసిరి.

హిందూ దేశపు బాపాలు

లండను మే 16:— ఎప్రిల్ 24 వ తేది టపాలలో హిందూ దేశమునండి బయలుదేరిన, మార్వాసీమరు 15 వ తేది ని, ఇంగ్లండు చేరినది. తరువాత టపాలుబట్టాడా జేయబడినవి.

జర్మను విమానము.

రామ్మన్ గెటె మీద బొంబులను వేయుట.

లండను మే 17:— గన్నెల్లెవారాబామున్ రెండుగంటలకు ఒకజిప్సు రామ్మన్ గెటె మీద 40 బాంబులవరుతువేయగా ముగ్గురకు దెబ్బలుకలిగినవి.

ఫ్రాన్సు

80 యవ కొండకొరకు పోరు.

సహచరులను రక్షించుట.

సయినకలు గుడి వెళ్లుట.

లాహోరు మే 15:— సి. ఎం. కెటెలు ప్రతికరు లండను పోలింగు మే 14 - వ తేది ని టు లు తం తి ని

పంపెను. ఈ వెనుకను 80 యవ కొండకు నువ్వరి జరిగిన యుద్ధమున వర్తించుచు ఉత్తరఫ్రాన్సులో నున్న విలేఖరి మార్టింగుస్ట్రు ప్రతిక కిటుల తెలిసెను. ప్రెస్సెను పాట్రికాగారి కనడాదేశ వైస్రయసును రెండవ గ్లావస్తరు వైస్రయసును చూచుచు హతులైరి. ఒకసారి జర్మనులు వారిని పూర్తిగా చుట్టుముట్టిరి గాని రైఫలుబ్రగేడు. ఆర్ గ్రెల సేన, సవనండు హైలాండురులు మున్నగువారు ఎక్వెలి కాలక కడ్డలడి ఈది ప్రక్కలనుండి జర్మనులను దలపడి వీరిని సంగక్షించిరి.

జర్మనుల నూతన సాధనములు మాత్రము.

జర్మనులు ఈతెమెనలు వెనకునున్న భూమిలో పాతుచున్నారు. గుట్టులు దొనువచ్చి ఈ మొలనై అడుగులు వేసినవో వాని కి హాని కలుగు నట్లు జర్మను లిటుల చేసిరి. మే యు నెల 8 మొదలు 11 వ ధ్య ఈటాలమువారు 15 లక్షల మందుగుండను ప్రయోగించిరి.

ఇస్పెను యుద్ధము.

జర్మనుల నైకుల నిర్లక్ష్యము.

అహాబాదు మే 16:— పంపిన ప్రతిక లండను విలేఖరు డిట్టు తెలియజేయుచున్నాడు:— పోర్చుగీసు ఉత్తర భాగములనుండి లైట్లు ప్రతిక విలేఖరు డిట్టు తెలియ జేయుచున్నాడు:— జర్మనులకు పోర్చుగీసులను ఓత్తునెట్ట క మొండి చొరకతో ఇస్పెనువద్ద నెరిగించుచున్నది. సోమ వారమునాడు నైకులు కుప్పలు కుప్పలుగ చచ్చి పడిరి. మంగళ వారము నాడ నిట్లే జరిగినది. జర్మను నైకులు గుమి గూడి బాగు తీర వచ్చి పడుచున్నారు. కాని ఇంత రక్తమును ధారవో యుచున్న జర్మనులకు ప్రయోజన మేమియుకలుగుట లేదు. వీరియెత్తులేమి గూ సాగుటలేదు.

జర్మనులు మీద పడినప్పుడు, చాల చైత్ర్యముతోను, శాంతిముతోను ప్రతిఘటనలేసినరక్షించుకొనినవివీరియ: జర్మనులు, పరాక్రమమును అపదినముకు నాడుకుటకు వింతకొన్ని చున్నది. ఈసోరాటముచూచిన ప్రతి నైకుడును, ఉత్సాహమును గర్వమును పొందుచున్నాడు.

పరాసు అధికారుల ప్రకటన.

పారిసు మే 14:— పరాసు అధికారు లిట్టు ప్రకటించుచున్నాడు:— ఉదచిన రాత్రివలెనే నేడును అరాసుకు ఉత్తరభాగమున పోరాటము జరుగుచున్నది. మనసేలు సేమరు వైపున 500 మిటరుల దూరము ముందుకు పోయినవి. ఇక్కడ జర్మనులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను ప్రేల్పిరి. దీనికి తగినట్లు మేయను ప్రతికాము చేసితిమి.

లండను మే 16:— పారిసులో వధికారులిటుల ప్రకటించిరి. ప్రేమసాట్రిక్స్ వద్ద జర్మనులు నుమ్మారు దలపడిరి. మూడవసారి వేడవకళ తీవ్రముగ దలపడిరి. మూడుసారులును వారికి విశేషపష్టముగలిగినది. వారు నుమ్మారు తరుచుబడిరి. 6 మరల ఫిరంగులను ఒక మోర్టారును మేయనెట్టు కొంటిమి. లాడెస్సీ కుత్తరమున ఆంగ్ల సేనలు చాల కందములను పట్టుకొనిరి. నోట్రిడేము డి. లారెటి ప్రాంతమున తీవ్రమగు పోరుజరుగుచున్నది. మేయస్ట్రోజ్లో పోరాడు ముందుకు పోగలిగితిమి. న్యూవెల్ గ్రామములోని ఇండ్లకు బయట నున్న కొండకములను మరల పట్టుకొనటకు జర్మనులు చాల ప్రయత్నముచేసిరిగాని ఏమియును లాభము కలుగలేదు.

లండను మే 17:— నిన్న సాయంకాల మిటుల పారిసులో ప్రకటించబడినది. నేడు మధ్యాహ్నము నాలుగసారి జర్మనులు స్త్రీస్సూత్రులకు చుట్టించి పోరాటములడిరి ఇచట నాంగ్లేయులకు గొప్పవిజయము గలిగినది. జర్మనులకు విశేషమగు పష్టము కలిగినది. మేయ కొత్తగా నేర్పరచిన గణముఖమున మా వైస్రయలు నేర్పరచుకొనుచుంటిమి రిక్తాగణమున అ రాగి ను న కుత్తరమున పరాసు వారు జర్మనులను దలపడిరి. 7 సారులు ద్వంద్వసంకుల సమరము జరిగినది జర్మను లింకను వెనుకకు తరుచుబడిరి పాం పేయిసులో కల్లివెట్ రుక్మర్థ కనివారమునాడు రాత్రి జర్మనులు పరాసులమొదటి పక్షి కెక నొక మండగనిని ప్రేల్పిరి. 8 జర్మను కటాలములు వెంటనే పరాసులవైబడి సలకు నాక్రమించు కొనినవి. 2 సారులు పరాసులు శత్రువులవైబడి సన్నీలతోపొడిచి యీస్థలమున: తియు మరల స్వాధీనముచేసి కొని జర్మనులకు నాశనముచేసిరి. ఆకండకములో నుమారు 1000 జర్మను శవములు కవబడినవి. 277 మంది ఇండియ గుట్టుకొనబడిరి. వీరిలో 12 గురువ్యక్తులుగూడ గలరు.

సర్ జాను ఫెంచిగాని ప్రకటనము

లండను మే 17:— ఫిల్లుమాన్లు ఫెంచిగానలలు ప్రకటించిరి. రిడిబోర్డులివోను ఫెల్లుబూర్పులకు మధ్య మొదటి వైస్రయంక్రివాను 2 వైస్రయమును కుట్ర శత్రువైస్రయ పంక్రిని చీల్చివేసిరి. ఈ యుద్ధము రిడిబోర్డు లెవోనులకు దక్షిణమున అక్రాత్రి వేల్ ప్రారంభమైనది. 800 గజము పొడుగుగల 2 కందకములను మేమిచట నాక్రమించు కొంటిమి. దీనికి దిగువ భాగమున నొక మైలదూరమున మరునాడు వేవగు 1200 గజముల పొడుగుగల కందకములను పట్టుకొంటిమి. అటనుండి దక్షిణముగ మరి 600 గజము లాక్రమించుకొంటిమి. ఇచట జర్మనులకందకముల సమీపమున పొడుగును బాంబులను ప్రేల్చి ఫిల్ట్రాబెర్డుక్వెల్ కోర్డుకదాటి 1 మైలదూరమువరకును జర్మను వైస్రయంక్రిలలోని కొక మైలదూరము వరకును ముందుకు పోతిమి. యుద్ధము మాకనుకలముగనే జరుగుచున్నది. కదచిన 48 గంటలనుండి యు ఈప్రేజిలో తొందరలేమియును లేవు.

కర్నస్సిని పట్టుకొనుట

పరాసువారిని జర్మనులు క్షామించుట
పారిసు మే 16:— అరాగినుగర్వ పరాసువారికి కలిగిన విజయమును గురించియు, కర్నస్సిని పట్టుకొనటకు గురించియు అధికారులిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— మేము మంచి సాయ గర్వముతో ఫిరంగులను ఆడు త్తము చేసికొనటచే, మెట్టమొదట నైకులకంతగా పరిలేకపోయినది. కర్నస్సిని దూరముగంట లో 20 వేల ఫిరంగులకుండ్లను కురిపించితిమి. ఫిరంగులకుండ్లు పడి, ఇనుపకంచెలు మున్నగునవి భూమితో మట్టమైపోయినవి. తరువాత మన వదాతినేన చాల చొరకచేసి, మూడవరసల కందికములను పట్టుకొని అధికారిలు వద్దనుచున్న కర్నస్సిని ప్రవేశించిరి. జర్మను నైకులతోయుంచి, తమ దగ్గరనున్న సాధనములన్నిటినివియోగించిరి. తరువాత రెండుకోజులుగూడపరాసు వారు తిగి యెదిరించిరి ఇప్పుడు వెళ్లమని చెప్పిన ప్రదేశముల నే దాటిపోయిరి. పరాసు సేనలు కర్నస్సిని రెండుప్రక్కలును చేసి, మధ్యకు వెట్టినొక్క వారంభించెను. చెట్లతో నెడియుండిన ఒక అడవిని జర్మనులు దుర్గముగ చేసికొనిరి. ఇకమాత్రము జర్మనుల చేతులలో మిగిలినది. ఫిరంగులను సాహాయ్యముచేసి, కొండమీది జర్మనులను నలిపివేసితిమి. జముంచవలెనని మన నైకులు పట్టుపట్టియుండిరి. రెండుగంటలైన పిమ్మట జర్మనులు లొంగిపోయినారు. ఫిరంగులకు సరిగమంచి కాల్యసంభవము, పదాతినేన చాల చొరకచేసినందున జర్మను ఉద్యోగులు పరాసు సేనానిని చాల అభినందించిరి.

రుష్యా

హంగరీలోని రష్యను సేనలు.

ఒత్తడిలేకుండ జల్లిపోవుట.

లాహోరు మే 16:— సి ఎం 7 జల్లుప్రతిక లండను విలేఖరు డిట్టు తెలియజేయుచున్నాడు:— హంగరీ గాస్ట్రీయులో ప్రవేశించిన, రష్యను సేనలు ఏవిధమైన ఒత్తడిలేకుండ వెనుకకు జల్లిపోయినవని పీటరుగ్రేగ్ నుండి తెలియుచున్నది. ఇది వాస్తవమని అధికారులు చెప్పలేరు.

ఇటలీ.

ఇటలీ దేశములో సమరోత్సాహము.

ప్రజలు ఉత్సాహమునుచేయుట.

రాజుగారు మంత్రిగారు దీనిరాకరించుట.

లాహను 15:— ఇటలీ దేశము యుద్ధములో విజయవంతమగు ప్రజల ఉత్సాహముచేయుచున్నాడు. సర్ సలాంధ్రాగారు కోముగరములో బండిమీద వెళ్లుచుండ ప్రజలకు, సోల్దరులకు సంతోషముతో కేకలుచేసిరి

పార్లమెంటుసభలో ను ప్రసిద్ధ సభ్యులగు మేయ ఇస్టాబెర్డు గారిని పీ థు ల లో మూకలుచుట్టజేసికొనినవి.

ఇంగ్లండు విదేశీయమంత్రిగనుండిన గైలిట్టిగాను తమ పనిని మానకొని, యుద్ధము అక్కరలేదని గంగ్డగోళము చేసి ఇంతవరకుతిసికొనవచ్చివారు. ఇట్టిసిద్ధిగతుల: లా మీరేమిసాహాయ్యము చేయుదురని ప్రజలకుగుచున్నాడు.

సర్ సలాంధ్రాగారి రాజీనామాను రాజుగారు రంగీకరించలేదట.

మంత్రిగారి రాజీనామాను అంగీకరించకపోవుట.

లండను మే 16:— గోము సీన్సురు సత్యంద్రా గారి రాజీనామాను రాజుగారు రంగీకరింపలేదు. మంత్రిగర్వమువారం

తరువాత ఆర్థికాభివృద్ధికి అనుకూలంగా పాత్రవహించి, 19-2-1915 కు పోలీసువారు సంఖ్య ఇంటిని సోదాచేసిరిని ఆయన చెప్పి ఆ పట్టుకొనినట్లు ఆ స్త్రీవివరమును 7 గురు మాద్యాల పేర్లను తెలిపు బాటినిచ్చెను. మరియు 2 గు ఆయంటికికచ్చి మీరెవరిని యి పోలీసుబోయి. వానినిగూడ పట్టుకొంటిమి. 119 కు కచ్చి పృథక్రమము చేసుచేసితిమిగాని వారు గాదగునట్లు వాని ఇట్టి తెలిపినది. అని ఆయన చెప్పి ఫిర్యాదు 20 వతేదీన ఆర్థికాభివృద్ధినిగూడ పట్టుకొనివెళ్ళెను. మరియు మామగూడ మరయొకడుగూడ 1 సంఖ్య ఇంటియందును తాళలాడుచు నతనినిగూడ పట్టుకొంటిమినిచెప్పి ఆవిషయముల నన్ని వివరించెను. తరువాత 2 సంఖ్య ఇంటిని సోదాచుచు గూర్చియు అందు కారణం వస్తువులను గూర్చియు సాచెప్పెను. ఈ వస్తువులన్నియు కోర్టులోనుంచబడి సాక్షులను గుర్తించుచు. ఇట్టివి మరయొకడెవరినీ నడుమాను గుర్తించుచు పట్టుకొనబడెను. వానినీ చరణరాసిని ఆచెప్పెను. అతనిని సోదాచుచుగా జేయుగా యమరాజు సంతకము చేయబడిన గురుముఖిలిపి గల యుక్తరమొకటి బడిన ఆ ఉత్తరము తన వ్రాసినదేనని ఆరోపించెను. అనిచెప్పి ఆరెండిట్లలోను పట్టుకొనిబడినవారగున తెలిపిన విషయముల సారాంశమును సాక్షి వివరించెను. ఈ విషయములను సతీకరించుచు యెను రసవిహారలోనును కాశీనుండి వచ్చిన సంగతియనిన సేను లాహోరులో నొకయింటి నుండినియును వాడట్లు వారిని కొందరిని పోలీసువారు పట్టుకొనగానే సేను పాల్గొన్న ధర్మరాజును కెరరవాసిని యింటియందును నిజముగాను తో చెప్పితినియును రసవిహారముచెప్పిన విషయము జమ్మారాసుచెప్పిన విషయములను సేను ప్రశంసించుకొనిన సాక్షిచెప్పెను. మేము గు-వ సంఖ్య ఇంటిని సోదాచగా ఒక అబ్బాను కొరకెనది, అందులో ఇండియా పంజాబ్ దేశముల పటముగల కాగితములేరుండెను. మేము పరమ

మన పట్టణమునకు దాకాగలదు. ఇట్లుగానే అవలంబించి
నందా మొట్టమొదట, రావల్పూరి, నేమిదా, బాపట్ల, అమృత
సాగ, కిరీటపూర్ణిగాయముల పేరులు గలవారు గురుకు
లుండవలెను. ఆ అమ్మల కన్నులలో లావణ్యం ధిల్లినగలవల
వలెననియుండెను. ఇట్టివలెనవివరములనుబట్టి మరెవ్వరిక
యింటికిపోయెను. ఆ యింటికిగూడ పోలీసువారుపోవామా
చిరి అని చెప్పి అచట దొంగకన్నులను చూపెను. అది
గుర్తింపబడినది. ఇంట్లోనున్న పుచ్చకొనుట పాత్రలతోకొనుట
రసాయన పదార్థములను కొనుట పాత్రములు అమ్మకేయిం
చుట బాంబువిప్పలను కొనుట మున్నగు విషయములు అచట
సింగు చెప్పినవలెయును. నేను విచారణచేయగా ప్రభువదన
వని సాక్షి చెప్పెను. బండిపోటులకున కచ్చిబంగారమును
మోహితా అమెకకితోరు అనునదికే విక్రయించితిమని అచట
సింగు చెప్పినవిషయముగూడ గుఱవెనదని సాక్షి చెప్పెను.
చట్టా బండిపోటులలో నుపయోగించిన బాంబులలో నొక
బాంబును రసాయన పరిక్షాధికారికి పంపిరి. అతడు దానిని
పరీక్షించి తేల్చావ్యాధ్యముగ మనల పంపెను. వియజకు
మామను దానిని గుర్తించెను. నాటికి వ్యాధ్యాధిపతులు
వ్యాధ్యాధిపతులుండి లేరిరి.

బాంబులు

పి. జి. కంపెనీవారి క్రొత్త పాగయోడ

మొదటి ప్రయోగము.

బాంబులు మే 14:—నేను బాంబులువచ్చిన “కా
క్రొత్త అవినాద క్రొత్తది. కేరళకంటా చేరినది. 9000 టన్ను
లు. ఇదే మొదటి ప్రయోగము ఈవారము ముగియవలదు ఈ
యోగము లండన నుండి కడపవలెనని. దీనిని చీనా జపాన్
దేశములకు పంప నుద్దేశించిరిగాని ఓడలు చాలవందన నిలుల
బాంబులకి పంపిరి.

హెర్బల్స్ అనునొకను ముందుట.

ఒకబాంబులు వచ్చియు దగు పాల్గొనుటకు మరణము.

బాంబులు మే 15:—హెర్బల్స్ అనునొక నొక
జన్మకు జూరెత్తగాని ముందుకునన చీనావలన నారిలో
బాంబులు రాష్ట్రానికివచ్చియున్నట్లు ఎం. చపకద్దాలాఅను
నతడుగూడ గలడు. ఇత డాక్టరుగాకలా వాలర్ యంత్రాధి
కారిగా నుండెను. ఇతడిపనికి నూతనముగ నియమించుడెను.
ఇతడా మోడలో 7 గంటలకాలము మాత్రమే నిద్రించునని
కాతకి మరణము తీసికొనినది.

బాంబులు వరల్డుగారి అతిథులు.

బాంబులు మే 15:—హెర్బల్స్ అనునొక నొక
జన్మకు జూరెత్తగాని ముందుకునన చీనావలన నారిలో
బాంబులు రాష్ట్రానికివచ్చియున్నట్లు ఎం. చపకద్దాలాఅను
నతడుగూడ గలడు. ఇత డాక్టరుగాకలా వాలర్ యంత్రాధి
కారిగా నుండెను. ఇతడిపనికి నూతనముగ నియమించుడెను.
ఇతడా మోడలో 7 గంటలకాలము మాత్రమే నిద్రించునని
కాతకి మరణము తీసికొనినది.

కైలులో ప్రయాణముచేయుచున్న

యోగి సామంత్యప్రేమికిల వ్యాధ్యముచేయుట.

పూనా మే 15:—నడరాను నడరాను మరలా
అలాగూడునను బిరాజి బడగాను ప్రేమకులకు మధ్య
సి. మోహనాగారు కైలుబడిలో ప్రయాణముచేయు
చున్నాడు. గూఢచుర్యము అవమానాన్ని కల్పించుచేసిన
నేరమును కైలు కంటోన్మెంటు మేజిస్ట్రేటు మేజరు
లింగ గారు విచారణచేసి ముక్తియిచ్చి రూగింబ జైలువాసేసిరి.

మహారాష్ట్ర సారస్వత సభ

బాంబుల సమావేశ మగుట.

బాంబులు మే 15:—మహారాష్ట్ర సారస్వతసభ
యేడు సంవత్సరముల క్రింద నెల కొల్పబడినది. భామపాత్రకు
నున్న స్థితియేమిటే ఈ సభయొక్క ఉద్దేశము ఎవరిదన
సభ నేను బాంబులలో జరిగినది. రాజధానిలోని నానాభాగ
ములనుండియు, చాలవంద విచ్చేసిరి. రాజాగారు సభాధి
పత్యమును వహించి, మహారాష్ట్ర ప్రజలకుండు, మతి, ధర్మక
ప్రభుత్వలను స్థితియేమిట కంఠములు రచింపవలయునని
సభ్యులకు కోరి. ఈ సభాధ్యక్షుడు, శాఖించుచు, బోధా
ను మహారాజుగారు, దాదాభాయి, శాశిబాబుగారు, కంలివార్త
లను పంపించిరి. మార్గములో ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమునకు సాహ
య్యము చేయ గల యువనియు, జర్మనీ వారి
దురాశ్రయ అపహరమును, కోపమును, కలిగించి
చున్నదనియు, తీర్మానింపబడినది.

మిత్రమండలివారి నేనలక్ష్మింది తంజీవార్తను పంపుటకు
కూడ నిశ్చయించబడినది:—మిత్ర వాగ్ధానము, నిలువజెల్లు
టకు పోరాడుచున్నాడు. ఇందునకు మిత్రమండలి మేము,
అభివృద్ధిచేయుచున్నాము. మిత్ర విజయము కలగుగాక యని
దైవము ప్రార్థించుచున్నాము.”

భోండు బారామత్తెలు.

కర్నూరుకు 100 మైళ్ళు దూరము.

బాంబులు మే 16:—భోండు బారామత్తెలు వే
మిది పిన్నపాల ప్రేమకదగ్గర, కొంతకట్ట చాలవోట్ల కొట్టు
కొని పోయినది. బండ్ల నడుమట అపాయకరము. నేడురైల్వే
మామూలు ప్రకారమే బాంబులు చేరినవి

కలకత్తా

ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశ్రామిక విద్యాసంఘము

వారి 10-న వార్షికోత్సవము.

కలకత్తా మే 16:—కలకత్తాలో ప్రకృతి శాస్త్ర
పరిశ్రామిక విద్యావ్యాపకము కొర కేర్పడిన ప్రధాన సంఘము
వారి 11 వ వార్షికోత్సవము నేడు మధ్యాహ్నము పుర మం
దిరమున జరిగినది. కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమునకు వైస్
ఛాన్సలరుగా నున్న మానీయం లకు డాక్టరు కేస ప్రసాద
సర్వాధికారి గారధ్యక్షత వహించిరి. ఇంతవరకు ఈ సంఘము
వారిచే జరిపబడిన విద్యార్థులు 180 మంది విదేశముల కేగి
విద్యను సాంత మొనరించి-మరల స్వదేశమునకువచ్చిరి. వీరిలో
100 మంది య ద్యోగములలో చేరిరి. 108 గురు విద్యార్థులెల్ల
డు విదేశములలో విద్య నభ్యసించుచున్నారు. వీరిలో 2 రు
కైర్లనుగరమున నున్నారు. ఈ సంవత్సర మి సంఘము వారు
20 మంది విద్యార్థులను విదేశముల కంపు చున్నారు. వీరిలో
12 గురిని ఇంగ్లాండు నకును 7 గురిని ఆమెరికా
కును 1 గురిని జపానునకును పంపెదరు. ఇం
డియాలోని పంటవస్తువులను ఇతరు చేయవలెనని మద్దతులను
ఎగుమతిచేయుటకు రైలు ఛార్జీలు తక్కువచేయించవలెనని
కోరుచు తీర్మానింపబడినది సముద్రతీరవాసులు స్వేచ్ఛ
యోగముకొరకు లగణమును చేసికొనుట కనుమతించవలెనని
వారతనమువారిని కోరుటకును హిందూదేశమున చేయవలెన
వస్తువులను పరివర్తించుటకు ప్రద్యువాలయములను కట్టుటకు
ను కృషిచేయుటయు దభిమానమునవి కృషిచే పరిశ్రమలకు
పోల్చివామొనగుటకును తీర్మానింపబడినది.

జంతు బాధా నివారక సంఘము.

కలివిధుల నశింపించుట.

కలకత్తా మే 16:—నంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారిటుల
ప్రకటించిరి. జంతుబాధా నివారకమునకు ప్రభుత్వమువారు
ప్రస్తుతము కలకత్తా నగరమున నశింపించుచున్న విధా:ములు
చాలివిగా నుండలేదని పలుచోట్లనుండి తెలియవచ్చినది.
1890న సంవత్సరపు జంతుబాధానివారక శాసనము ననుసరించి
ప్రభుత్వోద్యోగులు జాత్రపుచ్చుకొనుచున్న జంతువులకు
చాలబాధల పెట్టుచునేయున్నారు అందు ముఖ్యముగ సరకు
లను మోయుజంతువులకు బాధ మొడుగుచున్నది.

కాన నీవిషయమున నీదిగువ కిర్దికలక్రింద నన్నియంశ
ములను పూర్తిగా తెలుపుటకు గవర్నరుగారిక ప్రత్యేక
సంఘము నేర్పరించి (1) జంతుబాధా నివారకాధ్యక్షుడు ప్రస్తుత
మున్న విధులలో నుపవిధులలో మాత్రమేన అనవరమా? (2)
ఈవిషయమున ప్రభుత్వోద్యోగులను ప్రజలు నావిధులనెట్లు
అమలు జరిపెదరు?

ఈ సంఘమున సభ్యులుగును 9గురు సభ్యులు నుండును.
వీరిలో కలకత్తాజంతుబాధానివారకసభ్యులలో కిర్ది రుండును.
మానీయం లు కిర్ది. వీనికాట్టెగా రధ్యక్షులుగానుండును.
కలకత్తాకొన్సలేషను ఛాన్సలరుమానీయం లు సి.ఎఫ్. మొదలు
గారును దొరతనమువారి, శాసనశాఖాకార్యదర్శియును శాసన
సభాకార్యదర్శియునును ఏ. డబ్ల్యు.వాట్సుగారును, కలకత్తా
పోలీసు కమిషనరులెప్ప నెయి అర్. క్లౌగ్గూగారును, జను
డికెత్తా కళాశాలా ప్రధానాధికారికర్నెయి ఏ. సిక్కిరగారును,
కలకత్తారాజధానిమేజిస్ట్రేటు ఇ. హెచ్. కేసుగారును మాన
నీయం లగు రాబాడి నేండ వారాయణదేగారును మానీయం
లగు మాన్సిఅట్టుకాశిఫా ఫజలుచాకుగారును, బాబారామ
దేవుచెన్నే గారును సభ్యులుగానుండును.

సర్ ఎల్వెస్టుకాబిల్లుగారు పుత్రుని మరణము.

కలకత్తా మే 15:—సర్ ఎల్వెస్టుకాబిల్లుగారి ఏక
పుత్రుడు ఫ్రాన్స్ యుద్ధ రంగమున 9 వ తేదీన హతు

డయ్యెను. ఈయన 2 వ లెఫ్టెంటు బ్రిగేడ్లో లెఫ్టెనెంటుగా
నండెను.

ఒక కానిస్టేబులు రు 9 లు లంచముపుచ్చు

కొనినందులకు 5 నెలలు శిక్షవిధింపబడుట

కలకత్తా మే 15:—మేళవారపాటను నరేడుకల్లింగరాజా
కు చేరిన కానిస్టేబులుగానున్నారు. ఇతిధిద్దరి బండ్లవాండ్రుద్ద
నుండి రు 9 లు లంచముపుచ్చుకొని వారివైని కేసుతేనుడుట
కంగికచేసినది. ఇతిధిద్దరి కా మెలు గారి ఎదుట
కేసు తేబడినది. ఈ బండ్ల వాండ్లు కోర్టు కడ్డ
ముగా బండ్లవాసినందు కై, పట్టుకొన బడిరి ఏప్రిలు
19 వ తేదీనహజరు అద్యోపద్ధతిని విడుదలచేయబడిరి. వారా
నాడు మరల వ్యాధ్యాధిపతులనుగవర్నరి అప్పడేముద్దాయి
వారతోమీనునాకు రు 5 లు ఇచ్చిచో మాత్రకేసుగడ్డచేయిం
చెదననిచెప్పెను. బండివాండ్లుబయటకుండి 12 గంటలవర
కుద్దాయిమరల వాండ్లవరకువచ్చి మాత్రకేసుతేబడిననెరులను
రద్దుచేయించినాను రు 5 ల వింధనముడిగను. వారివద్ద రు 10
నోచీగానిబిల్లరలేదుగాన వారతనితో కల్లిననీదీక్షాన్నయ్యో
మార్వాడి దుకాణమునకు వచ్చిరి. అచ్చట కానిస్టేబులునోటు
మార్పివాండ్లకు రు 5 నిచ్చి తాకు రు 5 ల పుచ్చుకొనెను
బండివాండ్లువెల్లిపోయిరి. ఒకహాసరేమేజిస్ట్రేటుగారు అకేసు
విచారణకుబిలిచి ముద్దాయిలు హాజరులేనందున వారంటు
లను జారీచేసి ముద్దాయిలను ఏప్రిలు 26-న తేదీన హాజరు
పెట్టవలెనని వ్రాసిరి. వారిని పట్టుకొని నవ్వుకును కాజా
లోనుగూడ తనకడ్డ ముద్దాయిగు రు 5 లంచము పుచ్చుకొనె
నని బండివాండ్లు చెప్పిరి. వ్యాధ్యాధిపతి ముద్దాయికి 5 నెలలు
కఠినశిక్ష విధించుచు నిటుల తీర్పువ్రాసెను. ముద్దాయి బండి
వాండ్లతో నేర్పాటుచేసికొన్న ప్రకారము కేసు రద్దుచేసితి
నని వాండ్లతో చెప్పి రు 5 లు లంచము పుచ్చుకొనె ననుట
లో సందియమేమియును లేదు. పోలీసుకోడు 18-వ శక్కును
ప్రకారము ముద్దాయి నేరముచేసెను. చేసిన నేరము అభ్యాతి
కరమైంది కాన కఠినశిక్ష విధింపవలసియున్నది. నేనీ సం
దర్భమున దీనికి సంబంధించిన కొన్నివిషయాలను వెనుక
నుడివిన రీతిచే నడుగుగోరుచున్నాను. ఇట్టి చిన్న కేసులలో
విస్తారముగ ఇటుల జరుగునని అనుమానింపవలసి యున్నది
మొదటి వాయిదాకు ముద్దాయిలు హాజరుగాను
వారంటు చేయవలెనని నడని ఫిర్యాదీ కోరగా
వారంటుచేయబడును. అనాడు ముద్దాయిలు కనబడలేదని
తెలుపుదురు. కేసు కొట్టివేయబడును. ఈస్వల్పవిషయముల
నన్నిటిని కనుగొనుటకు వ్యాధ్యాధిపతికి తీరికయుండదు గాన
కార్యచక్రమారీతిని పరిశ్రమించుచుండును కాన పోలీసు
యుద్యోగులును జంతుబాధా నివారకసంఘమువారును వీరివి
షయమున శ్రద్ధపుచ్చుకొనవలెనని నేను నూచించుచున్నాను
అని వ్యాధ్యాధిపతి తీర్పువ్రాసెనని.

ఒక యూరోపియను.

ఉద్యోగము లేక ఆత్మహత్య చేసికొనుట.

కలకత్తా మే 15:—నిన్న ఉదయమున ఇ. సి. డెడ్లె
గాను కాంటినెంటులు భోజన కాలంలో చచ్చిపడి యుండిరి
వీరి కలమిద తుపాకి దెబ్బ యున్నది. వీరు కొంత కాలము
తిప్పగాలా తేయాకు పోటులో పనిచేసిరి. ఎక్కడ నుద్యోగ
ము దొరకక పోవుటచే చేతులార ప్రాణమును తీసికొనెట.

అలహాబాదు

ఉద్యోగములు

అలహాబాదు మే 15:—సి. హెచ్. హాసనుగారు
పాస్తాక్షీకుల డైక్టరుజనరలుగా నియమింపబడిరి గాన డిప్యూ
టీ డైరెక్టరు జనరలుగానున్న జి. ఆర్. క్లౌగ్గూగారు మొదటి
తిరగతి వాస్తుమాస్తాన జనరలుగా పంజాబు ఉత్తర పశ్చిమ
పరగణాలు రెండింటికని అధికారులయ్యుండురు.

పీపుషాగారు గోధుమల సంబంధముకు పనిని మాడ
నేర్పుటకు బడినందు. ప్రస్తుతము సంయుక్త పరగణాలలో
కార్యదర్శి కర్తవ్యేన ప్రత్యేక నిధియున్నది. పి. జి. ఇలి
ఏలుగాని సిమ్లానువై వాణిజ్యవిషయమును గమనించుటకు
నియమింపబడిరి.

సైనికులకు తరిఫీతు

అలహాబాదు మే 15:—కర్నూల్లో సైనికులకు తరి
ఫీతుచేయు కార్యాలయమున్నది. ఇంగ్లండునుండి ఇక్కడ
చేరుటకు రు ౮ మంది వచ్చిరి. మరిగెల్ల త్తరలో రాస్తే
యున్నారు.

బర్హా

బుద్ధిసోటు.

రంగూ, మే, 15:— పదనోకండుగురు దొంగలు విండ్లు, కత్తులు, తుపాకులు మున్నగు ఆయుధములతో బీరీల బాజీకలో నొక బర్హాకేళి నుండిమీద పడి. గ్రామస్థులును, విండ్లు, అమ్మ, తోడ కొలమీదికివెళ్లి. ఈ కు పైపులవారును సమీపించిరి. గ్రామాధికారియు మరియగు గ్రామస్థులును చంపబడిరి. మిగిలినవారు బలముగ గాయము లాయెను; వీరిలో స్త్రీలు, బిడ్డలుగూడ గలరు. ఇంటిలో ప్రవేశించుట తమకు ను సమయము, దొంగలు పిచ్చెత్తిపరుగెత్తిరి. ఆకొంగలవాడువారికి గాయములు తగిలినవి. దొంగలందఱును తాగి లో గామమునకు పారిపోయిరి. వారిని పట్టుకొనుటకు ఆ గ్రామమున సర్వనిధులు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

రంగూనులో బీ జర్మనుని బుద్ధినిచేయుట.

రంగూను మే 15:— నామూలనున్న బర్హా మైప్పు వర్తక సంఘముండిన్ని వాల్టర్ క్లోజను నేతనీ సార్వెంటు బర్దగారు పట్టుకొని రంగూను క్రెడిట్ ఆఫీసుకు తీసికొని వచ్చిరి. ఇతడు నే నమోకా దేయియడ నని చెప్పెను గాని ప్రభువరచ లేకపోయెను. ఇతని కాల్పులు ఇండ్లలో నుంచిరి. ఆనామదుఃఖమునకు సంపెదరు.

మానుస్తేట్టులై లుకు నిరోధము

రంగూను:— మే 15:— దక్షిణపానుస్తేట్టు ఇనుపదారిలో ధావీ హాయినుడెలులకువధ్యలో నా మార్గము మరమ్మతు చేయబడినను, ఈ వార్తయెను పరమా గూఢము కు మధ్యనింకను మరమ్మతు చేయవలసియున్నది గాన మరియొక వారము వరకును సరకులు ప్రయాణికులును బండ్లలోనుండి మార్పు బడుట యావశ్యకము

ముల్తాను

ముల్తాను ప్రత్యేక న్యాయస్థానము

ముల్తాను మే 14:— నేడు ప్రత్యేక న్యాయస్థానము వారు 10 మందిపాద సేములను మోపి 20 మంది విడుదల చేసిరి.

సిల్వా

నల్లమందు ధరలు పెంచుట.

సిల్వా, మే 15:— మొగ్గ ఇంటర్నేషనల్ ఓపియం కమిషన్ వారు నిర్ణయించిన పద్ధతి ననుసరించి కడదిన కొన్ని సంవత్సరముల కాలములో ఆయా స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నల్లమందు కెలలకు పెంచుకొని నివరణములను పెట్టి చేయుచు ఇండియా గవర్నమెంటువారికి తీర్మానమును ప్రచురించిరి. అన్నిచోట్లలోను వెలలను పెంచించిన యెడల నల్ల మందు ఒక విశేషభోజనముగ పరిగణింపబడునట్టి స్థితి యేర్పడు ననబయు, ప్రక్కనప్రక్కన ప్రదేశముల వెల లించుమించు నొక్కచోటిరు న నున్న యెడల దొంగతనముగ సరకు ఒకచోటినుండి మిగియక చోటికితీసికొనిపోబడు నేరముజరుగుట కవకాశముండవలయునట ఆట్లు వెలుపాడించుటకుకారణములు. కొన్ని పరగణాలలో ధరలు విశేషము పెంచినవి. ఈతరహాగాక, మరియొక తరహా నల్లమందు పంజాబులోనూ, పశ్చిమోత్తర పోలిమేరపరగణాలలోనూ, ఉపయోగింపబడు చున్నది. ఆ రకముల నల్ల మందుపాద పన్నులుక గూడ పెంచు ప బ డె ను. పలు పరగణాలో నొక్కచోటి విధముగ ధ:లండవలయునను, పరమావధిని చాలవలను సమీపించినవచ్చును. ఈ ఫలములు కార్యరూపమునందలియుఖ్యులనియు, నల్లమందుపాద పన్ను విషయమున సంబంధముగల స్థానిక ప్రభుత్వమువారును, తదితరులును, 1922 వ సం.పు ఉత్తరువులలోని పద్ధతులకు భావకమునుకొందునియు ఇండియా గవర్నమెంటువారు తలచుచున్నారు.

ఆంగ్లాంధ్రదాయ వైద్యులగు పాశ్చాత్యులకు విజ్ఞాపనము.

సిల్వా మే 15:— 40 సంవత్సరములకు పాటని కుసుగుల వైద్యులు యుద్ధము ముగియునందుకు తాత్కాలికముగ సైనిక వైద్యులుగ పనిచేయవలెనని గో ను యుద్ధకార్యాలయము నుండి యుద్ధ వైద్యకాఖ డైరెక్టరు జరుగుగాని ప్రకటించిరి.

కాన హిందూదేశమునున్న పాశ్చాత్యులకైక వెల్లెగోరినవో దరఖాస్తులు తమకు పంపవలెనని సిల్వాలో వైద్యప్రధాన స్థానముననున్న హిందూదేశపు వైద్యకాఖ డైరెక్టరుగారు ప్రకటించిరి. ఇటులవల్ల గో నువారి కిందగూడునకు వెలుబుట పొగ యోడలో వైద్యకాఖవారే ఏర్పాటులు చేయుదురు.

అపకారులకు నచ్చినోయ్యునవార్తలు.

హిందూదేశపు మంత్రిగారు పంపుట.

సిల్వా మే 14 -అగ్రానుకు ఉత్తరభాగమున పరానువారు దొమ్మిచేసి, కచెన్సీ గ్రామమునంతయును పట్టుకొనిరి. ఇది చాల గొప్ప విజయము. జర్మనులు రాత్రియంతయు తీవ్రముగ నిరోధించిరి. కాని 18 వ తేది ఉదయమున, ఈ ప్రదేశము పరాను వారి స్వాధీనమైనది. తరువాత ఉత్తరభాగమునకుపాద సేనుల వల్ల అట్టి కుసు పెయ్యులు పొడగు అనుప్రదేశములను పట్టుకొనినవి. మృత్యునియకు ఉత్తరమునకు పరాను వారు కొన్ని వందల గజముల ప్రదేశమును పట్టుకొనిరి. గ్రామములోని ఇంటి ఇంటినుండి జర్మనులను తరిమివేసిరి. నాటరు దాము, డిలా రెట్టులో జర్మనులు తీవ్రముగ తిరిగి యెదిరించి నప్పుకు వెనుకకు గొట్టివేయబడిరి.

సో బాను ప్రాంతిగా రెట్లు తెలియజేయుచున్నారు. - ఇప్రసుకు తూర్పుభాగమున పోరాటము జరుగుచు నేయున్నది. మనవైరికపంక్తిని జర్మనులు తీవ్రముగ పీరింపుచున్నట్టి కొట్టిరి. కొన్ని కొన్ని స్థలములలో నిండువలనమనకందకములు ధ్వంసమై పోయినవి. ఇండువలన మనవైరికపంక్తిని తాత్కాలికముగ హెచ్చుత్తలైతకుండ సరిచేసికొనవలసి వచ్చినది.

పరాను సేనలు జయించినందుకు యుద్ధమంత్రిగారు అభినందించుచు జనరలు జోఫరుగానికి తండ్రివార్తను పంపించిరి. గెలీషియాలో జర్మనుసేనలు ముందుకుపోవుచునే యున్నవి. వీరికింతవరకు నిరోధము కలుగలేదు. జర్మను అధికారులు ప్రకటించినదానిని బట్టిమాడగా, జర్మను సేనలు దానికోపట్టణము చేరవట్టుచు, విమృలానదికి ఉత్తరభాగమున తమ స్థానములను నదలిపెట్టి యవ్వనుసేనలు వెల్లిపోవుచున్నట్లును తెలుచున్నది. దానికోపట్టణము తెమ్మిలపట్టణమునకు పరుసేన మైళ్ల దూరములోనున్నది.

నెలీషియా తూర్పుభాగమునందు నీసరునదితూర్పుకట్టను రవ్వను సేనలు జయప్రదముగ ఆస్ట్రీయా సేనలనుపెట్టి ముందుకు పోవుచున్నవి. ఆస్ట్రీయా సేనలను బుకోవి నాకుతరుచుచున్నారు.

బాల్టికుపరగణాలలోనికొక జర్మనులుచాల సేనలు, తీసికొనివచ్చి రవ్వను సేనకు ప్రోషికొని యుండుచు పోవవారంభించినారు. మెనలీ ప్రాంతములందు పోరాటము జరుగుచున్నది. మధ్యభాగములను తిరిగిపట్టుకొను నుద్దేశముతో, వీరిట్లుచేయుచుండవలెను. జర్మనులు ఎదిరించినప్పుడెల్లకు వెనుకకునెట్టి వేయబడుచున్నారు. కానితీవ్రమైన పోరాటముజరుగుచున్నది.

సిల్వా మే 15:— జర్మను అధికారులు ప్రకటించిన దానినిబట్టి ఈక్రింది సంగతులు తెలియుచున్నవి:— ముందు నడచుచున్న జర్మను సైనికులు తెమ్మిలపట్టణసమీపమునందు న్నారు ఎవరుపార్శ్వమునందుకు, మిడిపార్శ్వమునందుకు రవ్వను సేనలు వెనుకకు మరలుచున్నవి. తమ సేనలు వెనుకకునెట్టి పోవుచున్నట్లును, సానునది దగ్గరకు జయప్రదముగ సేనలను చేర్చుచున్నట్లును, రవ్వనులు ఒప్పుకొనుచున్నారు. సానునది దగ్గర నేనాముఖము వికాలముగ లేదు. ఇక్కడ రవ్వను సేనలు చాలబలవంతముగ నుండును. పవమటిభాగమున, రవ్వను సేనలు వెనుకకు మరలుచున్నది నను గెలీషి యా తూర్పుభాగమునందు ముందుకుపోవుచునే యున్నవి. రవ్వను సైన్యములనుండి 80 మైళ్లదూరములో, 6వ ఆస్ట్రీయా సైన్యములు బుకోవి నాగారికి తరిమివేయబడిరి. పుర్తినిరి దాటి వీరు పోగోవుచున్నారు. రవ్వను సైన్య గుర్రపు దళము ఆస్ట్రీయా సేనాముఖమును భేదింపగొని, తరుముకొని పోవుచున్నది. ఈ స్థితిగతున్నియు రవ్వనువారికి అనుకూలముగ నేయున్నది.

బాల్టికు పరగణాలలో పోరాటము మనా లి ప్రాంతములందు జరుగుచు నేయున్నది. ఇక్కడి పర్యవసాన మేమును తెలలేదు.

కాక్సును ప్రాంతములో రవ్వను సేనలుపెట్టి సరి హద్దుల వల్ల వారువైపును టుఫాయలినుకు దక్షిణమునను పోరాడుచున్నది.

నల్ల ము కురియుటవలన ప్రాన్సు బెల్జియము రణరంగములందు పోరాటము జరుగుటలేదు. కాని పరానువారు జర్మను

లను యెదిరించి, తమకు వైద్యులిభాగముననున్న చాల కందకములను పట్టుకొని ఈ ప్రాంతములందు ముందుకు పోవుచున్నారు. గోదెకు యుద్ధవాక దార్జిలబ్బును వచ్చినది కాని 'లాన్సునెల్సు' అను యుద్ధవాకముండి ఒక ఫీరింగుండు వాదాపుగ తగిలి పోవోయినది.

భారతీయ సైన్యముల సంగతి

వైద్యమునకు బహుమతి

సిల్వా మే 15:— మే 4వ తేదిని మిరటుపట్టణములో సైనికుల కవాదు జరిగినది. ఈ సైనికుల నాయకుడు సైనికుల నుద్దేశించి ఇట్లు తెలియజేసెను:— తిరుగుబాటు చేయుట కాలాచించిన కుట్రలో చేరిన 4 గురుకు ఇటీవల ఉరిశిక్ష చేయబడినది. ఈ సంతతి మాకు తెలియునట్లు ప్రకటించుటకు వారము దినముల క్రిందట మిరందలలు సమావేశము చేయబడిరి, ఇంకొక యుద్ధకేసుతో నేడు తిరిగి మిరందరు సమావేశము చేయబడిరి. రాజద్రోహులకు, తిరుగుబాటు చేయువారిని దొంగతనము వారెట్లు బిడించుచున్నారో, అట్లే వైద్యపరాక్రమములను చూపినవారిని బహుమతినించుచును, నాదరుఖాను, బారిగులు ఖానుల ఆశ్చర్యంక రాజభక్తిరలనకు, వైద్యములనను, కుట్ర బయలుపడినది. 4 గురుకు మరణదండన చేయబడినది. ఒక కుట్ర దారుని పట్టుకొనుటకు, వీలయినది. జమేవారు నాదరుఖాను, జమేవారు బారిగులుఖానుగానూ నేడుమిడిచ్చట పవయము చేయుచున్నాను. వోడెనువారు వీరిద్దరకు ఉద్యోగాభివృద్ధి చేసిరి. వోడెనువారు దోమలను శిక్షించి, రాజభక్తి పరాయణులను బహుకరించు చుండుదు. సర్వసేనానాయకుడుగా రెట్టుమికు తెలియజేయుచున్నాను:— మిరటు యోగ్యముగ ప్రకరించుచున్నందున నేను సంతసించుచున్నాను. మిరటుండి దోషములుతోలగింపబడిరిని విశ్వసించుచున్నాను. ఇదివరకు వివాదాలములుచాల సేను ప్రతిష్ఠలుగడించినవి. ఈగౌరవ ప్రతిష్ఠలను మిరటు నిజపుకొందురుగాక.

గోలియాతు నొకను బూచ్చిచో చేయుట.

సిల్వా మే 15:— బుధవారమువారు రాత్రి గోలి యాత్తను ఆంగ్ల యుద్ధవాక దార్జిలబ్బుజలసంధిలో పరాను సేనకు వాసటయై పోరుచుండగ బూచ్చిచో కొట్టుబడినది, 500 మంది చనిపోయిరి.

ఆంగ్లజలా త్రగ్గము

మర్మరా సముద్రమున ప్రవేశించుట.

సిల్వా మే 15— ఒక ఆంగ్లజలాంత్రగమి మర్మరా సముద్రములో కొచ్చి చెండుకునుట్లుల గవ బోటులను ఒక రాకపోకలుచేయు నొకను ముంచిని.

నూలుజట్టలకరల నింతిటినుండి ప్రతిసంవత్సరమును ఫిబ్రవరి నెలలో నిర్ధారణచేయుదురు

సిల్వా మే 15. — 1896 వ సంవత్సరమున 2 వ కాపకముగ చేయబడిన నూలుజట్టలపన్నుల కాపకమునందలి 7 నెక్కు ప్రకారమిదివరకు ధరలు డిక్రీయగు నెలలో నిర్ధారణచేయుచున్నారు. ఇంతటినుండి ఫిబ్రేరు నెలలో నిర్ధారణ చేయబడవలయుననియు మార్చి నెల 1 వ తేదీనుండియు అమలులోనికి రావలయుననియు ఇండియా దొంగతనమువారు నిశ్చయించిరి. నూలుజట్టల ధరలలో విశేషవ్యత్యాస మేర్పడినపుడు ధరలను ఆసరమైనప్పుడెల్ల మార్పులకు దొంగతనమువారు నిధికారమును కలిగియుండురు

కాలమున స్థితి — 1922 నవంబర్ 29 మాత్రం; అధిమోక్ష స్థితి 24 మాత్రము.

దీపముల వేళ. — నేడుకేపు సాయంకాలము 5-56 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలెను.

మిల్లిగ్రా నోటీసు. — గ్రుముకు పాంతేలిక భాషా తిలగివార్తలు పంపబడవని ప్రకటించబడినది.

ఆల్ థింగ్స్ యా సెషన్స్ పైలు ప్రజ్వలల అస్సా నియేషను. — నేడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు వదరాను ప్రాంతిగాని మెడికల్ కాలేజీలో సమావేశమై సభ గావించెదరు. ఎన్. ఎల్. నానాయక రావు గారువ్యవహరించెదరు. మే 25 ఎఫ్. ఎఫ్. ఏన్సర్ ఐ. ఎమ్. ఎస్. గారాగారి వాదన విశ్రమము వహించెదరు.

ఈకూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాచుట, జిల
గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెల్లటుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The Fighting for Hill 60.

Troops Swim to Relieve Comrades.

LAHORE, May 15. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 14th May:—The "Morning Post's" correspondent in Northern France, describing the fighting between Ypres and Hill 60, says that Princess Patricia's Canadians and the 2nd Gloucesters lost heavily. At one moment they were almost surrounded, but were cleared by the Rifle Brigade and the Argyle and Sutherland Highlanders and others swimming Yperlee Canal and attacking the Germans in the flank.

New German Contrivances.

The same message indicates that the Germans are strewing the plains with star like contrivances having upstanding spikes for the purpose of laming horses. The message concludes that the army must have more shells as between the 8th and 11th May they used a million and a half rounds.

The German Attacks on Ypres.

Their Recklessness.

ALLAHABAD, May 16. The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Times" correspondent in Northern France says that German attack on Ypres grow more reckless, and the slaughter of Monday was repeated in almost every particular on Tuesday, when several distinct attacks, each in close formation and exceedingly disastrous to the enemy, failed.

British Infantry's Coolness and Daring.

In defence the British Infantry showed its peculiar characteristics of coolness and daring, and daily astounds its own leaders anew. Its achievements are the pride and wonder of every soldier witnessing them.

Safe Arrival of Indian Mails.

The P. and O. Co. intimates that the steamer "Malwa", which was connected with the "Saisette," which left Bombay on the 24th April, arrived in London on the morning of the 15th instant—all well.

FRANCE.

The Success at Arras.

Official Narrative.

LONDON, May 16. PARIS.—The Official Narrative of the successes at Arras and the capture of Carency States that the French attack at the outset was an absolute holiday owing to the magnificent power of the artillery preparation. Over twenty thousand shells of all Calibres were showered on Carency in three hours and our new trench mortars leveled wire entanglements with tons of melinite. Then French infantry with incredible dash carried three lines of trenches and entered Carency in spite of orders to the contrary. Everywhere the German defences brisled and the utmost scientific advantage was taken of the ground. During the next two days the French soldiers again attacked in this region and again reached beyond the points intended. Carency was now enclosed in two pincers but a wooded hill and a vast quarry completely organised as a fort remained assisted by artillery. The Germans on the hill were crumpled up but the quarry was a stiffer business. Nevertheless men were literally aflame with the determination to conquer and the Germans after two hours surrendered.

Mathematical Gunnery.

The German officers complimented the French General on their mathematical gunnery and the irresistible dashes of their infantry.

The French captures amounted to a thousand prisoners with guns, Howitzers, Quickfiring and tons of ammunition.

Allies' Progress Maintained.

Trenches Captured.

LONDON, May 15. PARIS.—A communique says that northward of Arras fighting continues in a similar manner to last night's, and we progressed five hundred metres towards Souchez. There has been violent reciprocal bombardment on this front.

A French Statement.

LONDON, May 16. PARIS.—Last evening's communique said:—We defeated the enemy north of Ypres, capturing several trenches in front of Hetsas and a portion of Steenstrate. We took fifty prisoners and three machine-guns. The battle north of Arras continued. We continued our progress.

A Paris Bulletin.

LONDON, May 16. A Paris communique says:—Germans made three counter-attacks at Steenstrate. The third was at dawn and was most violent but all were repulsed with heavy losses. We captured six machine guns and a mortar. The British last night northward of La Bassée captured several trenches. Fierce fighting continues in the region of Notre Dame De Lorette. We progressed by hand grenade fighting. The enemy vainly attempted to retake the houses at Neuville and was also unable to take the trenches outside the village.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Germany's Extravagant Claims Unfulfilled.

Important Developments Expected.

ALLAHABAD May 15. The "Pioneer's" London correspondent cables:—The Great German offensive east and west is beginning to exhaust itself, while the enemy's extravagant claims of victory are unfulfilled. The general situation is good.

After tremendous fighting, the Russian retirement in Western Galicia has been well carried out. A large German army is committed to the Galician campaign at a time when this dispersal of force is most unsound. Only a great victory will compensate for this. Germany has staked everything thereon and there is no indication of her obtaining one. An important development may be expected. (Censored.)

Russian Withdrawal From Hungary.

Unofficial Report.

LAHORE, May 16. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables:—Unofficial telegrams from Petrograd indicate that the Russians have effected an orderly withdrawal from Hungary.

TURKEY.

THE DARDANELLES.

Converging Advance Against the Turks.

LAHORE, May 16. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 14th May: Reports from the Gallipoli Peninsula clearly show that the allied troops are making a converging advance against the Turks in the neighbourhood of Kiritria from an extreme southern point from somewhere near the Narrows and from Sulvar Bay. Some official telegrams indicate, if correct, pressure of another allied force further north, perhaps near the town of Gallipoli, or even Bulair.

ITALY.

Pro-War Demonstrations in Italy.

Significant Scenes.

LONDON, May 15. There has been great pro-war demonstrations throughout Italy. Signor Salandra, while driving through Rome, has received ovations from civilians and soldiers.

The well-known Reichstag Deputy, Herr Erzberger, was mobbed in the streets.

The Political Crisis.

The latest telegrams state that Signor Giolitti's manoeuvres caused a crisis and put the country into a state of upheaval, and it is generally asked what Giolitti will do to help the situation.

It is reported that the King has refused to accept the resignation of Signor Salandra.

Italian Cabinet's Resignation not Accepted.

Cheering Crowds Round.

The British Embassy.

(LATER)

LONDON, May 16. ROME.—The King has refused to accept the resignation of Signor Salandra. The entire Ministry will remain in office.

There are great popular rejoicings in Rome and the city is decked with flags. Crowds are continually visiting Signor Salandra's House and giving him an ovation and cheering crowds surround the British Embassy.

AUSTRIA.

Sinking of the "Lusitania."

Impression at Budapest.

ALLAHABAD, May 16. The "Morning Post's" correspondent at Budapest says a good impression has been created by the fact that the "Lusitania" was sunk near the land with the express purpose of enabling passengers to escape, so that no passenger should be killed.

AUSTRALIA.

The Heroism of Australians.

LONDON, May 16. The special correspondents who have arrived in Athens say that the heroism of Australians is unique in the history of modern war.

PORTUGAL.

Great Events in Portugal.

Ex-Premier Assassinated.

LONDON, May 16. MADRID.—Information received by the Ministry of the Interior, despite official reserve, indicates grave events in Portugal. Communications are reported to have been cut and revolts to have broken out at Coimbra, Oporto, Santarem and Lisbon. It is believed that a Commune has been established at Lisbon. It is reported that the ex-Premier Senhor Afonso Costa has been assassinated. All this is given under reserve.

TELEGRAMS.

LATER.

LONDON, May 16. MADRID.—Official despatches from Lisbon state that the movement was led by a squadron on the Tagus, which bombarded the city, doing considerable damage and inflicting many casualties. Private messages say that the commander of the cruiser "Vasco de Gama" has been murdered, and that the garrison of Lisbon is loyal to President D'Arriaga.

UNITED STATES.

A Great German.

Asked to Leave the States.

LONDON, May 16. WASHINGTON.—Herr von Dernburg is leaving the United States apparently as the result of a hint from the State Department, where some of his remarks are regarded as undermining the loyalty of German Americans.

Von Dernburg Requests a Safe Conduct to Germany.

(LATER.)

LONDON, May 16. WASHINGTON.—Herr Von Dernburg has asked for a safe conduct from Britain and France.

American Note to Germany.

Illegality of Submarine War on Merchantmen.

LONDON, May 15. The text of the American Note to Germany bears out the forecasts which have been made of it, but its tone is even firmer than was hitherto indicated. In holding Germany to strict accountability it emphasises that it is manifest that submarines cannot be used against merchantmen without an inevitable violation of the sacred principles of justice and humanity and acknowledged international law. Americans sail the high seas in confidence that the United States Government will sustain them in the exercise of their rights. The Note points out with reference to the advertised warning, the surprising irregularity of such communications from the German Embassy.

The Government's Determination.

The Note concludes:—The German Government will not expect the United States to omit any word or act necessary for the performance of its sacred duty of maintaining the rights of the United States and its citizens and safeguarding their free exercise and enjoyment.

The firm note of the United States.

SIMLA, May 16. The United States Government is a restrained but firm note to the German Government on the "Lusitania" and other incidents involving loss of American lives emphasises the impossibility of employing submarines in the destruction of commerce without disregarding the rules of fairness, reason, justice and humanity, which all modern opinion regards as imperative. The Note points out that American citizens are within indisputable rights in taking ships and travelling wherever legitimate business calls them and it is contended that no warning that an unlawful and inhuman act will be committed can possibly be accepted as an excuse or palliation of that act or as abatement of responsibility for its commission. The United States Government expects the German Government to disavow the acts whereof the United States of America complains and make reparation and take immediate steps to prevent recurrence of anything so obviously subversive to principles of warfare. (war cable to the Viceroy).

The "Lusitania" Affair.

Arbitration not Satisfactory to America.

LONDON, May 16. High American circles declare that arbitration will be unsatisfactory unless Germany suspends submarine warfare on merchantmen.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Secretary of State's Message.

Considerable French Success Near Arras.

SIMLA, May 15. The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated 14th May:—North of Arras the French have won a considerable success in carrying by assault the entire village of Carency. The enemy throughout the night offered desperate resistance in a labyrinth of blockhouses and trenches, but at dawn on the 13th the French were completely masters of the position, and later made further progress to the north, capturing Ablain Saint Nazare. North of Neuville the French also won some hundreds of yards of ground, and in the village itself the Germans had been driven house by house to the northern edge. Very violent counter-attacks by the Germans on Notre Dame de Lorette were beaten back.

British Line Destroyed and Re-established.

Sir John French reports that fighting east of Ypres continues, the Germans subjecting our line to violent bombardment, which in places destroyed some of our trenches, causing temporary re-adjustment in the line, which has been, however, completely re-established.

General Joffre Congratulated.

General Joffre has received a warm congratulatory telegram from the Minister of War on the success gained.

TELEGRAMS.

The British Battleship "Goliath" was torpedoed on Wednesday night in an attack by destroyers when protecting the French flank just inside the Straits of Dardanelles. About 500 lives were lost. The British submarine has penetrated the Sea of Marmora and sunk two Turkish gun boats and a large Turkish transport.

A crisis has occurred in Italy the Government having resigned on the ground that it does not possess the unanimous assent of the constitutional parties regarding its International policy. The King has reserved his decision. Much excitement prevails in Rome.

German Advance In Galicia.

Germans Nearing Przemyśl.

SIMLA, May 15.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of States dated 14th May:—

On the eastern front the Germans advance in Galicia is not yet checked, and according to a Berlin official report, the Germans have reached Dabiecko, which is only 17 miles from Przemyśl, and the Russians have evacuated their positions north of the Vistula.

Successful Russian Offensive.

Austrians Pressed Back.

In eastern Galicia the Russians' offensive on the right bank of Dniester is meeting continued success, and the Austrians are being pressed back into Bukovina in the Baltic provinces.

German Offensive in Baltic Provinces.

The Germans have begun the offensive with large forces in the region of Shavil attempting to re-take that centre. Their attacks were repulsed, but fighting continues.

War Cable to the Viceroy.

Germans Approaching Przemyśl.

SIMLA, May 16.

The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State dated 15th May:—A German official report states that the German advance guard is before Przemyśl and that both on the right and the left flanks the Russians are retreating before them. A Russian report also acknowledges that their troops are withdrawing and states that they are successfully concentrating on the river San with the object of occupying a shorter front but while the Russians continue to retreat in the west they continue to progress in Eastern Galicia and the Austrians along a front of 88 miles westward from the Rumanian Frontier have been driven back into Bukovina and across the river Pruthi. Russian Cavalry have broken through their front and a vigorous pursuit continues in conditions particularly favourable to the Russians. In the Baltic Province the battle continues in the region of Shavil without any definite results.

Russians in the Caucasus.

The Russian army of the Caucasus are now well over the Turkish frontier and is fighting in the direction of Van and to the south of Tatak forty miles from the Turkish borders.

The Western Theatre.

Progress of operations on the western front is hampered by rain but the French have carried on their attacks capturing several trenches to the south west of Souchez 5 miles to the west of Lens and have made progress in other directions.

The "Goeben" in the Dardanelles.

The "Goeben" appeared in the Dardanelles but on being nearly struck by a shot from the "Lord Nelson" retreated.

Loyalty of Indian Troops.

Reward for Fidelity and Courage.

SIMLA, MAY 15.

At a parade held at Meerut on 4th May 1915, the G. O. C. Meerut addressed the troops of the garrison in the following words:—

Indian Officers, Non-commissioned Officers and men.—Eight days ago the troops in the garrison paraded to hear the promulgation of the sentence of death passed on four men for joining in a conspiracy to mutiny. Today this parade is held for a different purpose. The Government is ready to punish the mutinous and the disloyal, so also is the Government at all times ready to reward the loyal and the courageous. Owing to the fidelity and courage of Lance Dafadar Nadir Khan and Dafadar Bari Gul Khan of the 12th Cavalry the conspiracy which resulted in the sentence to death of four men, two of the 12th Cavalry and two of the 128th Pioneers, and the arrest of an important Civil conspirator was brought to light.

Therefore I now introduce to you Jamadar Nadir Khan and Jamadar Bari Gul Khan, whom the Government has promoted to the Commissioned rank. The Government will continue to punish the guilty and reward the loyal. I am directed by His Excellency the Commander-in-Chief to tell you that he had heard with pleasure of the good conduct of the large majority of all ranks of the 12th Cavalry and of the 128th Pioneers, and that he is fully confident, now that the guilty have been removed, that they will always maintain the good name and the honour of their Regiments which have hitherto been so distinguished.

Traffic Values of Cotton Goods.

To be Revised in February Every Year.

SIMLA, May 15.

The Government of India have now decided that the traffic values of cotton goods fixed under Section 7 of the Cotton Duties Act of 1896 (2 of 1896), all in future be revised annually in the month of February instead of as hitherto in the month of December and that the revised

TELEGRAMS.

rates shall take effect from the 1st March each year. The Government of India however reserve the right to revise the valuations at any period in the event of a material fluctuation occurring in the prices of cotton goods.

Appeal To Medical Practitioners.

SIMLA, May 15.

With reference to the appeal of the Director-General, Army Medical Service, War Office, to medical practitioners under forty years of age to take temporary commission in the Royal Army Medical Corps for duration of the war, the Director of Medical Services in India, Army Headquarters, Simla, will be glad to receive applications from European gentlemen resident in India. Passage to England for those accepted will be arranged.

CALCUTTA.

Scientific and Industrial Educational Council
Eleventh Annual Meeting.

CALCUTTA, May 15.

The 11th Annual Meeting of the Central Council of the Association for the advancement of scientific and industrial education of Indians met this afternoon at the Town Hall. The Hon. Dr. Deviprasad Sarvadhikari, vice Chancellor, Calcutta University, presided.

The report showed that 130 students of this Association had returned after finishing their studies in foreign countries and one hundred of them are now employed. One hundred and eight students are in foreign countries and two of them are in Berlin. This year the Association is sending twenty students, twelve to England, seven to America and one to Japan.

Resolutions were adopted urging the Government to grant concessions in railway freights for transport of raw materials as well as articles manufactured in India. It also requested the Government to take steps for allowing people on seashore to manufacture salt for home consumption, to erect buildings for the exhibition of articles manufactured in India, and to encourage the growth of indigenous industries by giving preference to Home-made goods.

S. P. C. A.

Stringent Measures Adopted.

CALCUTTA, May 16.

The Government of Bengal has issued the following press communique:—The question of adequacy of measures in force in Calcutta for the prevention of cruelty to animals has recently been brought to the notice of the Government from several quarters. There can be no doubt that notwithstanding the vigilance under the provisions of the Prevention of Cruelty to Animals Act of 1890 much cruelty to animals is still practised, particularly on beasts of burden in Calcutta.

The Governor in Council has accordingly appointed a Committee to consider the whole question with special reference to the undermentioned points:—(1) Whether any changes are necessary in the existing law and by-laws relating to prevention of cruelty to animals, and (2) how public and private agencies can most effectively co-operate in the enforcement of the law on the subject. The Committee will consist of a President and nine members including three representatives of the Calcutta Society for the prevention of cruelty to animals, the Hon. Mr. Justice Beachcroft, President the Hon. Mr. C. F. Payne, Chairman, Corporation of Calcutta, Mr. A. W. Watson, Secretary to Government in the Legislative Department and Secretary to the Bengal Legislative Council, Lieutenant R. Clarke, Officiating Commissioner of Police, Calcutta, Colonel A. Smith, Principal Veterinary College, Mr. E. H. Keays, Presidency Magistrate, Calcutta the Hon. Rajah Dinendra Narayana Ray, Maulvi Abdul Kasim, Hon. Fazlul Hug, Babu Ram Deo Chukani and Mr. A. J. Fugh, Members.

A Constable Gets Five Months.

For Taking Rs. 5 as Bribe.

CALCUTTA, May 15.

Sheik Barafal a constable attached to the Collin Thana was charged before Mr. Camell with accepting on the 19th April Rs. 5 illegal gratification from two carters as reward for forbearing to proceed in cases against them. The carters were arrested for obstruction and were released and directed to appear on April 19th. The case for the prosecution was that on the arrival of the carters at Court on that date the accused proposed that if they promised to pay him Rs. 5 he would see that the cases against them were struck off. The carters waited outside the Court room At about noon the accused returned and saying that he had had the cases struck off demanded the reward of Rs. 5 and as the carters had only a ten rupee note they accompanied the accused to a Marwadi's shop in Collin Street. Here the accused changed the note returned Rs. 5 and retained Rs. 5 for himself. Thereupon the carters departed. It appears that the case came on before an Honorary Magistrate and as the carters were said to be absent warrants were issued against them returnable on the 26th April. When arrested they charged (both at the time of arrest and at the Thana) the accused with having received Rs. 5 as illegal gratification. His Worship in sentencing the accused to five months rigorous imprisonment said, I have not the slightest doubt that the accused did receive Rs. 5 from the carters as illegal gratification namely as reward for having, as he represented, had the cases struck off in pursuance of a previous agreement to that effect. I find him guilty under Section 161 I. P. C. The offence is a scandalous one and requires severe punishment. I welcome this opportunity of referring to a relevant matter to which I have on several occasions referred in Court. In a suspiciously large percentage of petty cases the following occurs:—The accused is absent on the first day of hearing and then a warrant is issued on representation by the complainant that it can be executed on the returnable date. It is stated for the complainant that the accused cannot be traced and the case is struck off. It is impossible for a trying Magistrate for want of time

TELEGRAMS.

and material to enquire into these matters and the procedure works almost automatically but I would draw the attention of the Police authorities and the Society for the prevention of cruelty to animals to these occurrences for such action or enquiry as they may think fit.

Suicide due to Unemployment.

CALCUTTA, May 17.

On Sunday morning the body of Mr. E. G. Drysdale was found at the Continental Hotel with a bullet wound in his head. The deceased had good connections and was employed on a tea estate at Tipperah for some time and it is surmised that he committed suicide as a result of unemployment pressing on his mind.

Sir. E. Cable's Son Killed.

CALCUTTA, May 15.

The only son of Sir Earnest Cable was killed in action in France on the 9th instant. He was a Lieutenant in the 2nd Rifle Brigade.

BOMBAY.

Molesting A Lady Passenger.

Accused Fined in M. S. M. Ry. Case.

POONA, May 15.

In the case in which Doolichand Oomajee, a Marwadi, was charged with molesting Mrs. P. Ross, an Anglo-Indian, when travelling by train between Miraj and Budgaon stations on the M. and S. M. Railway, Major Lyon, Cantonment Magistrate, Belgaum, sentenced the accused to pay a fine of Rs. 50.

The Sinking of the Harpalyce.

Bombay Parsee a Victim.

BOMBAY, May 15.

Among those who lost their lives through the sinking of the steamer "Harpalyce" by a German submarine was Mr. Framji M. Chapkhanawalla of Bombay, who was the Fourth Engineer. Mr. Chapkhanawalla had only just been appointed to the post and had been on board but seven hours when the ship was torpedoed.

Marathi Literary Conference.

Sitting at Bombay.

LAHORE, May 16.

The Marathi Literary Conference, which was started seven years ago with the object of raising the tone of Marathi literature, held its eighth session to-day in Bombay, when there was a large gathering from various parts of the Presidency. The chair was taken by the Chief of Miraj, who, in his presidential address, urged on those present the necessity of producing literature which would conduce to the moral and religious advance of the Marathi-speaking community. Messages were read commending the objects of the Conference, from the Gaekwar of Baroda and Mr. Dadabhai Naoroji.

Among the resolutions passed was one of support to the British Government in the war and expressing indignation and abhorrence at the outrages which had been committed by Germany.

It was also decided to send the following message to the armies of the Allies:—"For you who are fighting the cause of civilisation this Conference expresses its heartfelt admiration and prays to God for the success of your arms".

PUNJAB.

A Hero of the War.

Punjab Government's Recognition.

LAHORE, May 15.

The following notice is published in the "Punjab Gazette":—

The Lieutenant-Governor has received with deep regret information of the death in France of Mr. Geoffrey Gordon of the Indian Civil Service an Assistant Commissioner in the Punjab. Mr. Gordon was a promising officer of nine and a half years' service and a keen volunteer, who for the last five years had held a commission in the Punjab Light Horse as Lieutenant and Captain. Being at home on leave at the outbreak of the war Mr. Gordon at once volunteered for active service and was attached with the rank of Lieutenant to the 14th Royal Lancers, with which distinguished regiment he served throughout the campaign in Belgium and France until he met his death in action on the 30th April.

Mr. Gordon has not been spared to complete a career which was so full of promise, but he himself would have wished for no nobler termination to it than to fall in the service of his country.

The Lieutenant-Governor believes that his brother officers in the Punjab Commission as well as his comrades in the Punjab Light Horse will join him in mourning the loss of a gallant officer and a fearless gentleman.

SOUTH INDIA.

Dancing Girls, Liquor Bars and Gambling
Tables.

To be Excluded from Public Functions in Mysore.

BANGALORE, May 17.

In reply to memorials from certain residents of the City and the Civil and Military Station, Bangalore, representing that the opening of liquor bars and gambling tables and nautejas by dancing girls in connection with Industrial and other Exhibitions in the State having the object the education of people, were opposed to public sentiment, the Government of the Maharaja of Mysore agree with the substance of the representations made in the memorials and have requested the Presidents of District Boards and Municipalities and other public functionaries to exclude these forms of entertainment in future from programmes of such important functions organised by them.

(4వ పేజీ తరువాయి)

గ్రామం నియంత్రించును. ఈ గ్రామం సమయమున ముప్పాతికకు పైచిలుకలవలయునని కోరిగా, ప్రభుత్వ పత్రము లేదనకారణమున ప్రభుత్వమునా రాజకీయము నిరాకరించిరి. కాని, యప్పుటినుండి సమయము కల్గునకముత్తమునే యిచ్చుచుండుట తృప్తికరము. ఇదినిర్మాణవిషయమును చక్కగ గమనింపబడుచున్నది. ఇందుకని ప్రత్యేకముగ నొకయుగోగ్య గమని నియమించు నలయునని సూచన అంగీకరింపబడెను. రైల్వేలను నిర్మించు ఉద్యమమున జల్లాబోర్డులకు ధనసహాయము చేయవలెనని ప్రస్తావన సూచింపబడినది. అట్టి అప్పును దొరతనము వారి యొద్దనుండి పొందుటకు ప్రైవేటు కంపెనీలకంటె జల్లా బోర్డులకు ఎక్కువ హక్కు గలదు. ఈ బోర్డులకు ధన సహాయముచేయు భారము గవర్నమెంటు వారి మాపుల మీద నున్నది. దీనిని చక్కగ నాలోచించుట యుక్తము.

స్థానిక స్వపరిపాలనా పద్ధతిని వ్యాపింపజేయు విషయమై ఇండియా దొరతనము వారిటీకల సవరణపాదించిన తీర్మానమునందలి వివరణములు ప్రజలకు చాల ఆకాంక్షానుజ్వలము కలిగించెనని నుడివి పంతుల వారంబులకు కారణములను వివరించుచి, భారతీయప్రతిజ్ఞామూలముగాక, ఆంగ్లో-ఇండియన్ పత్రికలను ఆతిర్మానమునందలి లోపములను ఆక్షేపించినవని తెలియబడినది. పిమ్మట, పట్టణ స్వస్థులను గుఱించి యీ క్రింది యభిప్రాయములను వెల్లెపుచ్చిరి. సర్కారు దృష్టిగములను భారతీయులను నేమించు విషయమున కొన్ని లోపములు గలవు. వానిని తొలగించి, వారి జీతములను, వారి భావ్యభివృద్ధిని గమనించుటకు అధికారులను కొరవలసి వచ్చెను. పట్టణ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు, స్టేటు సెక్రెటరీగారి యనుమతితోడ, సరరింపబడి, ఆ యిలాకా ఉద్యోగస్థులజీతములు మొదలయిన విషయములందు వారికి మేలుకలుగునట్లు సూచనముగ నేర్పాటులు చేయబడినవి. ఈ జేజీయోద్యోగియుల హక్కులను తీర్చుకొని యెక్కువ

తమల నిచ్చి నియమించు పద్ధతి నిర్వహణా పరచబడెను. ఈ యిలాకాలోని చిల్లర యిలాకాలలోగూడ సరరింపబడి ప్రవేశపెట్టబడు చేయబడిన ప్రయత్నములు కొంతవలయు విషయము గాంచినవి. జాడిషియలు యిలాకాలో ప్రావిజ్ షియలు కాఖయందలి యిప్పటి యుద్యోగస్థులసంఖ్య 1880 వ సంవత్సరమున నిర్ణయించబడినది. వ్యాజ్యముల సంఖ్య వివరితముగ హెచ్చినందున తాత్కాలికపు అనసరములనుబట్టి మరికొందరు నియమించబడిరి. ఈయిలాకాయంతయు నీవలకే సరరింపబడి యుండ వలసినది. డిస్ట్రిక్టుమనరములకు, సబ్ జడ్జీలకును జీతములను హెచ్చించవలసిన అవసరముగలదని ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. మేజిస్ట్రేట్ల యిలాకాలోని ఉద్యోగస్థుల జీతములను పొడిగించుచు సరరింపబడిన చేయబడినది. మున్ముందు సబ్ మేజిస్ట్రేట్లు ఉద్యోగములకు నలకొరవది రూపాయల వేతనముతోగాక పండు చులజీతముతో స్వస్థులతోచేరి వృద్ధికివచ్చునట్లు చేయవలయు. మిర్జాపూరును ఫలముగ ప్రారంభవేతనము 30 రూపాయలుగ నిర్ణయించబడెను. కాని, ప్రైయూడ్యోగములకు సమర్థులను యోగ్యులను రాగలిగియుండుటకు చేయవలసిన యేర్పాటును గురించి మరల అధికారులు ఆలోచించుచున్నారని తెలియవచ్చుచున్నది. రెవెన్యూబోర్డున కొక ఇండియన్ నియమించవలయునని సలహా మొసగబడెను గాని, ఆయుద్యోగములలో ప్రావిజ్ షియలు గర్వినువారికిని రోడియన్ నిర్ణయించబడలేదుగాన, భారతీయుని నియామకమునకు తామిచ్చుగించినను అట్లునియమించుటకు తమకు అధికారములేదని గవర్నమెంటువారు చెప్పిరి. ఇండియన్ ఉద్యోగస్థులకు సెక్రెటరీయట్లో తర్జీబు నియ్యవలయునని కోరబడెను. ప్రావిజ్ షియలు సర్విసులోనుండువారికిని ఒక్క అండరుసెక్రెటరీ హోదా నిర్ణయించబడియుండెను; దానిని రద్దుచేయవలయునని అధికారులు వెనుకొనవచ్చును అలోచించిరి. ప్రావిజ్ షియలు యిలాకా ఉద్యోగస్థులకు సెక్రెటరీ యుటుతోగాని, మరెవ్వరుగాని పూచీగల హోదాలకు నేమించరాదని దురభిప్రాయము దొరతనమువారికి కలిగియుండుట చాలచింతనీయము. క్రొత్తగ నే యుద్యోగము నేర్పాటు చేసినను ఆ యుద్యోగము ఇండియన్ సివిల్ సర్విసు యిలాకాతో చేరుచున్నది. 1902 వ సం॥ ము మొదలు రెవెన్యూ సెక్రెటరీంటు ఉన్నతోద్యోగములలో నిండియును సంఖ్య తగ్గుచువచ్చెను. సెక్రెటరీంటు ఆఫీసుల హోదాలలో రెంటికి డిప్టి కలెక్టర్లను నేమించెదమనిదొరతనము వారు బాసనిచ్చిరి. సర్విసులలో అసిస్టెంటు కలెక్టర్లను

హోదాకు యోగ్యులగు ఇండియన్లును నేరుగనియమించుకొనవచ్చుననియు, అసిస్టెంటు కలెక్టర్లకు పనిచేయుటాడు పెద్దవారికై నెక్కువ ప్రాముఖ్యమును వై యావల నియ్యవలయునని కోరబడెనుగాని, దొరతనమువారు సంఖ్యాబాధి కారమునూచించు ప్రయత్న తరము నియ్యలేదు. స్వల్పజీతముల గల గ్రామోద్యోగస్థులకు మేలుకలిగించవలయునని సెక్రెటరీయట్లో జేయబడిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలమయిరి. ఈ విషయమున దొరతనము వారు చూపిన స్వభావమును పునస్పరించుకొని కావనిర్మాణసభ యందలి ఆయద్యోగియసభ్యులలో నొకరిట్లుంది. “ఎక్కువ జీతములగులాది కింకను ఎక్కువ జీతముల నియ్యవలసినవని తేలుదు సలహాను స్వల్పజీతములగులాది కమ్మదశలోనుండు వారి మేలుగోరి తేలుదు సలహాకంటె నెక్కువ శాత్రతోగమనిం దెదరనిరి. ఇదినికక్కుము. కడదిన రివిండ్ కాలముగ రెవెన్యూయిలాకాలోని సరరింపబడిన ఎక్కువజీతములగులాది అకౌంటెంట్లు మున్నగువారి విషయములను గమనించినచేగాని, గ్రామోద్యోగి యిలా, గ్రామోద్యోగి వీరివిషయమును గమనించినచేగాని, జపానుపద్ధతి సమసరించి ఇండియానుండియు విద్యాభ్యాసించిరి (ప్రావిజ్ షియలు, సబ్ జడ్జీ నేలు యిలాకాల) ఉద్యోగస్థులకు తర్జీబునుమిత్తము యూరోపునకు పంపుట యుక్తము సలహాను ప్రభుత్వము వారంగీకరించినచేగాని, ఆపద్ధతి ఆములలోనికి తేలుదలేదు. అట్లుచేసినయెడల, పాశ్చాత్య ప్రభులెరిగిన ఇండియన్ ఇన్ స్పెక్టర్లను నెక్కువగ నేర్పించి, లెక్కలేకయే యూరోపియనులను నేమించు పద్ధతిని మట్టుపరచుటకు వీలుగును. అసిస్టెంటు కలెక్టర్లు, అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరులు వీరి జీతముల విషయములను కొన్ని కమిషన్లు సమకూర్చబడినవి. కాని అవి సంపూర్ణముగ తృప్తికరమైనవిగావు. ఈవిషయము మరల అధికారుల ఆలోచనలోనికి రాకమానదు. ఇన్ స్పెక్టర్లనుసంఖ్యను హెచ్చించుచు యమై యొకసీటును స్టేటు సెక్రెటరీగారియొద్దకు పంపబడియున్నది. ప్రైవేటు సెక్రెటరీయట్లో జీతములకు ప్రావిజ్ షియలు ఫగనును స్థాపించుట గవర్నమెంటు విద్యాభ్యాసలోను, ఎయిడెడ్ పాఠశాలలోను పండితుల జీతములకు పొడిగించుట, ఎరిమెంటెరిపాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులజీతములను హెచ్చించుట అనువిషయములను గుఱించి చేయబడిన ప్రయత్నములు సఫలము లైనవి.

ధనసంబంధముగు విషయములు.

కానసభలో ధనసంబంధమున ప్రభుత్వమువారుకొనిన సూచనలను వివరించుటకు గూర్చి నే నివంభము కడపటి విషయముగా నుచుగోరెదను. ఇండియామంత్రిగారు మఱిచి అవిషయము సభవారియెదుట వెల్లబడుకరకును ఎరిమెంటెరిపాఠశాలలకు వ్యయము కావలసియున్నను, కానసభలోను వారెమియును మాటాడుట కవకాశములేదు. ఈ సభ్యులలో దొరతనమువారు చేయవలసిన పెద్ద పెద్ద పనులసంగతి కట్టికడపటి యసభలోగా కానసభ్యులకు తెలియనే తెలియదు. ఆ కార్యములు సరరింపబడి వలసినవిగా నున్నను అసభ్యులమీచేయుటకు వీలుండలే యుండదు. కాన ఈ విషయమున చట్టము వార్చువలసియున్నది. మేముటలని యుజ్జేషిం చుటలేదు. ప్రతిపాలనను ఆర్థికపరమవిషయములను చట్టమున ప్రవేశములగు తీర్మానములను ప్రతిపాలనను ప్రతిపాదించుచు నేయున్నాము. దొరతనమువారు పరిపాలనా సంబంధములగు గృహములను నిర్మించుటయు నియంధనము సభ్యులకు గవ్యయము చేయవలసినది. ఆ సొమ్మును వైశ్యకాలము పాఠశాలలు నీటికాలము మున్నగు ప్రత్యేకములగు పనులకింద వినియోగించునట్లు చేయుటయే మా ప్రయత్నము. ఉద్యోగియను కార్యాలయములకు ప్రతిపాలన నిర్మింపబడుట యవసరము కాదనుకాని ప్రతిపాలనకరములగు కార్యములు గూడ నటులే యవసరము. కానీ ఈ విషయము నీవేకరంబున తీర్మానములపాదించు సేవించి, కొంతవర కనుకూలముకలిగినది. ఈ పనులలోకలుబోర్డులను చేయించవలసియున్నది. వారు వీనిని తర్జీబుముగ చేయించుటకున్నారగాన వీరికింద నెక్కువ మొత్తము నొసంగుటలేదని మరెయొకసూచనమును దొరతనమువారు చెప్పుచున్నాడు. గత సంవత్సరమువరకటి కార్యముల నిమిత్తము లోకలుబోర్డులను పునరాక సంఘములకు నియ్యబడిన సొమ్ముగా 10 కలక్షలు నిలువయుండి పోయినవి మాపింపబడినవి. దీనికికొంతకాధాములేకపోలేదు. అయినానాలోకలుబోర్డువారిచేరికిందగన్న యాంత్రికకాఖలో తగిసిపోయింది వివరములనుచున్నది. ఈసొమ్ముసహాయము అనుకూలముగ నొ

సంగుట కనేకములనుచేయబడినవిగాని దొరతనమువారుల సంఘమువారి సూచనల నంగీకరింపదలచలేదు. వారియిష్టానుసారమేచేయదలచియున్నారు. కొన్ని కొన్ని కాఖలలో మితి విరివయ్యెను మగుచున్నది. ఈవిషయమునగూడ సూచించితిమి. పోలీసుకాఖకింద రాజధాని ఆగారములలో విశేషించి ప్రయత్నములగుచున్నది. పోలీసుకమిషనరులు 68 లక్షలు వ్యయమునుచేసి మరింపుచేసిరి కాని ప్రభుత్వము గ్రామస్వేచ్ఛిందిగ్యయముతోసహా 108 లక్షలువ్యయముచున్నది. ఈవిషయమున పోలీసుకాఖలో మార్పుచేయబడినవియును నేరములు వెనుకటి కంటె మెండగుచున్నట్లు ప్రవచించుచున్న సభ్యులకొంతకాలము పరిశీలించువరకు నీవ్యయమును తగ్గింపవలెదని దొరతనమువారు సరరింపర్యేకాఖలలోగూడ వ్యయము పెరిగిపోయినది. ఈవ్యయమును తగ్గుదాని కనబడదు. వీరుచేయుచు వీరికనుగ మితవ్యయములను గూర్చి ప్రజలు ఘోషింపబడిచే దొరతనమువారు విషయములను కనుంగొనుట కొకసంఘము నేర్పరిచిరి గాని ఆసంఘమువారు రసనకూలములగు సూచనలను చేయుచుననుచున్నాములేదు. దొరతనమువారు వేసవిలో కొండలకు బోవుచుండుటవలన విశేషముగు వ్యయముచున్నదనసంకలుగూడ ఛర్చింపబడుచునే యున్నది. మద్యాదులవలననానాయము మితిమీరి పెరిగిపోవుచున్నది. దీనినిబట్టి దేశమందు మద్యపానాదురభ్యాసములు మిక్కిలి పెరుగుచున్నవను మరెయొక యాంధ్రోత్సము కలుగుచున్నది. మితవ్యయకరమును ఆంగ్లోకర మార్పు భావనవిషయమున చెరసాలలో జరిగింపదగు చించితిమిగాని సూత్ర విధమగు భావనమున కలవా వారగుటచే దొరతనమువారు మానూచల నంగీకరించాలకాలము పట్టినది.

కానసభ్యులుగాని వారివివరము.

ఈతరువ కానసభ్యులు కానసభలలో పనిచేయుచున్నారు. ఇవి ఎంతవర కామోదించబడినవిరా ప్రశ్నియులే గమనింపదగుచును. కాని ఈ తీర్మానములను దొరతనమువారు రసనకూలభావముతో వాదించుట లేదని సంకల్ప ప్రికలిగియున్నది. ఆకక సూచనలకు ప్రభుత్వమువారు సానుభూతిగాకబాచియు వారి భూషణితము చేసినవి సుప్రసిద్ధములు అనుభవమునకు. కాన్సెప్షన్ వాయకులొకరు నడిచిరి. తీర్మానము లంగీకరింప బడినను ప్రోసీజరుబడినను తుదవరకును వాదింప వలసినదే గాని రద్దుచేసికొన గూడదని మరెయొక సూక్ష్మదృష్టిగల విమర్శకులు వ్రాసిరి. ఈ విషయమున పత్రికలుకు ప్రజలు గూడ నేకాభిప్రాయములే వెల్లడించిరి. ఈకానసభ్యులు ప్రతిపాదించుచున్న తీర్మానములలోని విషయము లన్నియును దొరతనము వారకలంబించినవో అనబడుచున్నవో అనబడుచున్నవో యగు చున్నవి గాక వీరినికొన్ని ద్విష్టులగు చున్నవో కాలయాపకముకరకమని ఆంగ్లోయిండియన్ లుచున్నారు. దొరతనమువారి కొలువుగాన ఇకరసలములను దురు పెద్దపెద్ద జీతములను పుచ్చుకొను చున్నవారు కొందరు ఈకానసభలోని చచ్చులు చాలద్విష్టములగుచున్నవిగాన మేము చున్నట్లుకే తీరికలేదనుచున్నాము. కాని జేజీయలుమాత్ర మిచ్చగ్యలను సాంతముగ తె నేకొక చాల విశూహము కలిగియున్నాము. ఈర సభ్యులనుండియు కానసభ్యులు పాపాలన కష్టముని తమకుతోచిన ప్రశ్నలకి అనుగుచున్నాగుగాని పరిపాలనకష్టములగు విషయములను పూరిక గ్రహించుట కవకాశమిచ్చు రాజకీయసంఘ మిచ్చగి యును జేయులేదనకడకు గొప్పగాపలుగానున్నది. మేముకు, ప్రత్యేకవాణిప్రాయాను కూలముగాని యున్నవిగాని ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యములను వాకి బోధించుటకు గినసంఘములు మందంటట తీగ్రాహిణిలు ప్రాకలసి యున్నది ఇట్లుప్రతిరును తమ హక్కుల నెగియుండుట వలన ఆక్రమపరిపాలనను వీలులేదని పోగలదు. మేముకు సెక్రెటరీప్రతిపాలనములను మాకనుకూలములు గల ఓట్లు ప్రతిపాలనములనుగానున్నవి. కీర్తిశేఖరుల ఆర్డె ఆక్షేపించుటాదుగాను తన స్నేహితుడగు మరెయొక నిమిగిలుల చెప్పిరి. “చాలకాలమున వధికార నేత్రములు యధాస్థితికి విముఖుడగుగానే యుంటిరి నేనాయుధ ప్రత్యక్షించి సామాన్య ప్రజలలో గలనీ నిష్ఠులకు చెప్ప విషయములన్నిటి వివర వివర్తుల సాపగ్రహింపగలిగితిరి. అని నడిచియున్నాడు. అధిక యభిప్రాయమును మార్పుకొన లేవన్నారని మరొకరి. ఇట్టి భావము మారవలసి యున్నది. విభాగుగా పరిశీలించి కానసభలలోను పత్రికా, సభాస్థలలయందు సుపర్యవించుచుండుట షడవనే ఇట్ల తొలగిపోగలదు.

వి. ఎన్. నెట్టికాడు.

బిద్యార్థులకు యాభ్యంతరమును సహజముగా భవనమును ముఖ్య విదేశములకు వెళ్ళిన విద్యార్థులలో నీతిబోక్కుడు. ఈ తనయుడు అనంతపురము. ఈతడు 1912 క-సం॥ వ. వి. ఏ పట్ట పరీక్షలో కృతార్థుడై గాంధేయ; ఇంజనీరింగు శాస్త్రమును జయింపుటకై ఆ సంవత్సరమున నె ఆగస్టు వైశ్యమహాసభ యొక్క సహాయముతో నింగ్లాండునకు వెళ్ళెను. అచ్చట మొట్టమొదట 1914-వ సంవత్సరమున ఎడికో బర్గ్ లో ఎం. ఏ. పరీక్షయందు ఉత్తీర్ణుడాయెను. స్కాట్లాండునకు వెళ్ళినది మొదటి తర దేశ్యంతాభివేళముతో విద్యార్థులను మొనరించుచున్నాడు. ఇతడు లండన్ విశ్వవిద్యాలయపు వి. ఎన్. సి. పరీక్షకు గూడ వెళ్ళెను; ఇంజనీరింగులో కాల్కల్ ఇన్ సయక్షన్ అందు లెక్కలాటాయెను స్థాపనమునకు దగ్గరకు వెళ్ళుకొనెను. మొత్తముమీద నీతి వికీ తొమ్మిది పతకములును, ఇతర బహుమతు లనేకములును లభించినవి. తమలో నొక్క డిగ్రీయను ఇంగ్లాండులోని డెకనున ఘనతపించుట తమ లెక్కకంటయు గొప్ప గౌరవమున వైశ్యులందరు భావించవలయును. ఈత డిగ్రీ ఖ్యాతిగాంచుచున్నాడుగాని, దృవ్యోపపత్తివియనున నీతినికొంత విస్తృతముగ నేర్చుచున్నది. శ్రేష్ఠిగాన పట్టపరీక్షలో క్రితవత్సరమున కృతార్థుడై. వీరి బుద్ధి కాశల్యము, సామర్థ్యము, స్థిరమి కనిపించి మీ రిచ్చటనే యీక కొంతకాల ముండి శాస్త్రపరిశోధనకార్యమున పనిచేయుదురని ప్రాధాన్యపాద్యుల గారితరని కోరిక ద్రవ్యభావ మిందులకు అటంకముగ నేర్పకుచున్నది. ఏలకో ఇండియానుండి యీకనికి నైకము రావచ్చునో? మీరేమైన నీతినికీ భవనమును చేయగలుగుదురా? ఇంకను కీతడు క్లాసు పాఠముగ నే ప్రరక్షించెను; ఇక ముందు కలులనె యుండగలుగునట నాదృశ్యగునవచ్చును. అని ఇండియానుండి ఎడికో బర్గ్ లో యొక్క అద్వైతజగత్తు వైశ్యమహాసభ కృతార్థుడై గాంధీ (వాసియన్నాడు. వైయంకములు ప్రసారన నెట్టికాడు నైపుణ్యాతిశయాలును నెల్లడిచేయును. ఈతనిన, విద్యార్థుల విషయమున తమపూచీ చక్కగనిర్వహించు నీ నెట్టికాడుంటి విద్యార్థులకు తగు ముందరించి వారు తమ నిపుణతకు చక్క నభివృద్ధి పుట్టు నీయ కలిగించుటకు మనము ప్రయత్నించవలయునని దేశము ప్రయత్నించును. నెరకేరుటకై యొక్క సంతోషమాత్ర మిచ్చినను వందనములతో నంతోమ కముగ సంకీర్తించబడును సహాయముచేయునవారు చేయదలచిన సహాయమును మదరాసు, బాల్టిమోర్, య్యూరపిడి నెం ౧౧ ర భవనము ఆభ్యంతరము సహాభ్యంతరము, కోకాభ్యంతరము నగు ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యం నెట్టికాడు ఏ గారి పేరటికి పంపవలయును.

కావలెను

జయంధిలో స్థాపించిన క్రీ. పూ. ౧౦౦౦ హిస్టరీ గ్రంథ హామీ ప్రాంతికి సబు అసిస్టెంటు సర్జన్, కాకతే. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు ౧౦౦౦ యిన్ స్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౦.౦౦.౦౦ న కావలెను. నెలకు ప్రాచీనిగు భత్యము రూ ౧౦.౦౦.౦౦ కావలెను. కావలసినవారు కలెటరీ, దరఖాస్తుపాఠము పంపబడును.

కామినియా ఆయిల్.

ఏ శ్రీలకు తమ వెంట్రుకలు సుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుట మానవలెనని, బజారులో దొరకెడు నూనెలకు వాడకుండు. ఎందుకని వెంట్రుకలు యేకారణము కల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనివాడికి తెలుసు చేయుచున్నాడు. ఈ సంగతి శ్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియా నూనె మూలకలనుండి నూతన సంకీర్ణప్రకారము తయారుచేసబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని కలన వెంట్రుకలు రాలక తిరిగి నెరుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలె నన్నగ చేసి మెదడును చల్లగాచుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊరపేక తెలియని యెరుంగని పట్టుకొని వానికి నూనె కామినియా తైలము తెలిసియేయున్నది. దాని తెలియనివాడికి క్షమాచులెడు. అది వెంట్రుకలకు నిగ్గరలాడుట సహజమయిన నల్లని మెరుగు కలిగించి కన్నునకు చూడవచ్చుట మెదటికి క్రొత్తసంపుట మిక్కిలి ముఖ్యము ను వాసన మిక్కిముగా కలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువముగుటంబట్టి గుర్రులకును ఒక బంగారుపతకమును, ఆలహాబాదు వసుప్రదర్శనమున ఒక యోగ్యతా పతకమును సంపాదించుచున్నాడు. మతియు మేముకోరికయే చేకొని యోగ్యతా సాక్ష్యములు కనుగొనుచున్నది. కామినియా తైలము యొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అరెటోస్టాపు కనిసంతిమాత్రముల ఒక బుడ్డి తైలము ఇవ్వముగా పంపబడును.

1.0-0 మూడవసీకలకు రూ. 2.10-0 ని. సి. ఖర్చును చేయ. ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ లిమ్ టెయిల్ కంపెనీ. (హైదరాబాద్ కమిస్షన్, నెం. 153) హైదరాబాదు, బొంబాయి.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయ గలుగు తరఫీతుడు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎల్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపనులచేయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యీ మంత్రముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి కవర్న మెంటు వారి పరీక్షనంది లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. కాక్ 15 తాళిపున క్లాసు ప్రారంభ మగును. మే నెల 25 వ తేదీ లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒక చోటు దొరకగలదు. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనడు.

గ్యాల్లీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

కంతమును బాగుచేసి ఉచ్చాసమున నూనెను గలిగించును. సోఖమును హెచ్చించును. గుచ్చిని గలిగించును. స్వరమును స్పష్టముగాను హెచ్చుస్తాను గలదిగాను జేయును. పాఠకులకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపకారము.

తాంబూలముతో దీసికొనిన మిక్కిలి గుచ్చించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమునకు ఆగచికిని మంచి ముగు. చుట్టకాల్చిన వెంటనే ఉపయోగించినట్లయిన ఉచ్చాస్య పనుల ను వాసన గలిగించును.

రి అణాయి పోనుల్నియు పంపినవో నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది బహుదినములు రాగలదు. మాదిరి పాకెట్టు అర్ధజా పోనేటిస్తాంపు యీ కిందివారికి పంపిన పంపబడును.

ముల్లరు ఫిలిప్పు 21 నూరు రామశైవ్యప్ప, మదరాసు.

తామర తైలము

మా తామర తైలము ఒక్కడ బాగాను నాలుగు అణాలకు కొని నాలుగు రైడు సారులు రాచినదొడల తామర నిర్మలముగును. నయము కాని యెడల మీ నాలుకలను తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

వేలకు వేలు డగ్గాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0.4. అమృతాంజనము డిపో, తంబునెట్టివీధి, చెన్నపురి.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్య సూచికలు.

వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషలలోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇవి వాణిజ్యభవనమునకు సోపానములు. ఇవి లేనిదే వాణిజ్యము అభివృద్ధి కానేరదు. ఇవి లేనిదే వాణిజ్యము నాగరకదేశమని చెప్పుటకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతివర్తకుడు, ప్రతివస్తు నిర్మాత ఒకరి కొకరికి, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువులను కొని జనసామాన్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇవి దేశమందన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన దాగ్గ యొక్కయు, వ్యవహారముల నిందు నమోదుచేయుచు కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమందరికి తెలియగలదు. మీరు చేయు వ్యవహారము జగముంతయు ప్రాకి అభివృద్ధి కావలయునన్న మీరేమి నిందు నమోదుచేయుచు కొనక తప్పదు. మీరేవ్వనవారమును చేయులేదా? చేయుచున్నవో మీరేవ్వనవారము జగముంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి కావలయునా? యీ సూచికయే ఆకొరికకు ముఖ్యసాధనము. గాన మీరేవ్వనవారమును వానియందు నమోదుచేయుచు కొనుడు. మేము రెండు సూచికలు ప్రచురించబోవుచున్నాము.

i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమందుగల వర్తకులు, వస్తు నిర్మాతలు, ఏజంట్లు కంయరానూచిక ఇది అన్ని దేశములవర్తక కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, మధ్యప్రదేశ్, యింగ్లాండు, అమెరికా, జపాను, ప్రాన్సు మొదలుగాగల పరిశ్రామిక దేశములయందు దేశస్థులు యేక రాష్ట్ర గాములయందు నిర్మించబడుచున్నవో వాటిసూచిక. మన ఆంధ్రదేశమందు ప్రతివారికి తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన చార్జీలు—ప్రతి 1/4 క్రాసు.

పూర్తి పేజీ రూ 12. 1/2 పేజీ రూ 7. 1/4 పేజీ రూ 4. 1/8 పేజీ రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చిరువామాలు నమోదుచేయుటకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈ చార్జీలు రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2 వ నెంబరు సూచిక అనగా తెలుగు పుస్తకము సుమారు 100 పేజీలుండును. వెల అందరికిని సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికి కావలయునో అన్ని ప్రతులు మాత్రమే చేయదలచుకొన్నాము గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారి ఆర్డరు రిజిస్టరు చేయించుకొనిన నుంచిది. లేనివో స్పష్టముగ దొరకవు ముందు ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకము ఖరీదు రూ 5 మాత్రమే. ఆర్డరు ప్రకటనలు కంయరాలు గ్రహించుట కొద్దిగోజులలో చాలిం నడచువును. యీ విషయమై శ్రేష్ఠ మీరు మరచిపోవచ్చును గాన యీ రోజుననే వ్రాసి మేముకలుగ గలదు. త్వరపడుడు. చిరువామా:— ఆంధ్ర డిటెయిన్ కంపెనీ, గుంటూరు.

ప్రపంచ చరిత్ర

ఇది ఒక రెండు సంచికలు తెలుగుదేశవి.

ఇందన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగిన పటన లతో కథలవలె వ్రాసిన మగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు. చందా రు. 2.0-0. (ప్రోస్టెజిటో సహ). ప్రతివర్తకులకు లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

వలయువారు:—గా. హరినర్సయ్య తమరావు, ఎం. ఏ చింతాడికొండ, మదరాసు ౧౧ (నాగూరు)

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము

స్వచ్ఛమును, సజాతీయమునగు, తెల్ల ఖర్బూజా, మూమిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధి కెక్కిన నూలక్నో పట్టణమునలి "అవుడెన్స్ ట్రాడు" వారివద్ద బజారుధరల కేవలమును మంచివితనములు దొంకును. అన్ని రకముల మొక్కలు. సస్యము చేయబడును. కేబులూరు ఉచితము కావలసినవారు ఇంగ్లీషు భాషలో ఈ చిరువామా గల వారికి వ్రాసుకొనేది — SUPERINTENDENT, Oudh Seed Stores, Lucknow.

హాని లేదు. నిశ్చయము. గుర్రము కలిగితిరును, అన్ని విధములకు కుష్ట వ్యాధులు, కుష్టరంకలు, మేహ రణములు, పుండ్లుమున్న గుచ్చి యన్ని యున్న వాగములలోనే కురిసిపోవును. వాగముగోజులకు సరిపడుచున్న వెల రు 5.0-0 గండుగోజులకు సరిపడుచుండు ఉచితముగ పరీక్షనిమిత్తము పంపబడును. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
164-1 Manicktola Street, (Beacon Square) CALCUTTA

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమమైనది.
 లో ప్రభావము వేలవలె విశ్రయము.
 సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రమే.

శిలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
 నొప్పులు, కీళ్లబొట్టు, పక్షవాతము, వాపులు,
 గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
 అమృతమునంటి. సునాసనగలిగియుండును.
 చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి
 లోకలి నొప్పులు నలుతము పోగలవు.
 దీనిని విడతములలోగూడ వాడుచున్నారు.
 పంచభావచీటి చూచికొనిన మోక్షము గలుగదు.
 అమృతాంజనమునకు సాటివేరులేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

వనోపధి సారాపరిలా

ఇది జీవామండలమున పెత్తురుగడ్డలను మరయునకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లసోట్లు, పాతవాయువుసోట్లు,
 కనపట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికంట
 వలకు ఫస్టినిగలిగించును. పెత్తురును కుద్దిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన జీరణమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
 సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్మకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (త్రాగు
 లకు మందు, నాగవల్లివైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకలిపి వెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

బొమ్మబిళ్లుల వగయిరా క్రమేషము.

వమ్మనమున నుండులు యింకను కలివు.

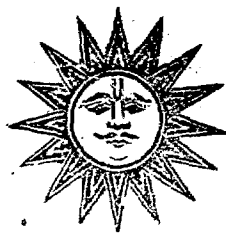
కేల్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవరు అండ్ కో.,

(1-12-14)

చిల్కూరు, కృష్ణాజిల్లా

కుంకుమపువ్వు

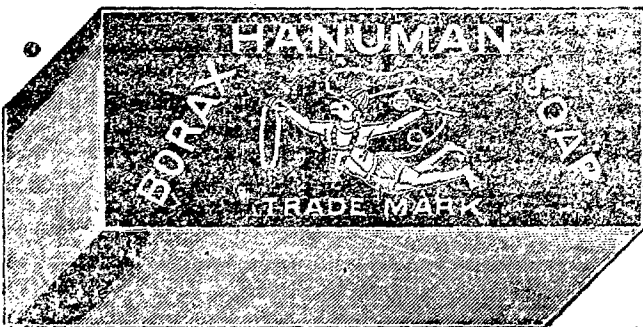

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
 మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
 ర్కును గమనింపుడు. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి
 ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ,
 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

హనుమాన్

చర్మమునకు
 నాశ్యమును
 స్వచ్ఛమును
 కలుపును.

బొరకొనబ్బు.

ముఖమును
 యీసబ్బుతో ప్రతి
 దినము స్నానము
 చేయుచుండిన
 సౌందర్యము లేకుక
 కలుగజేయును.

ఎస్. రంగనాథం నెట్టి అండు బ్రదర్లు, మదరాసు.

బేగం సాహెబ్.

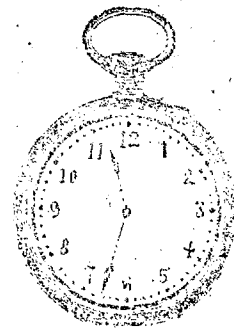

ఒక తూరి ఉపయోగించుట
 కలన జీవామండలి యే
 భాగమునయుండు రోమము
 ను చెడుపులేక కుద్దుగాను
 దుండు. చర్మము యొక్క
 క్రిభావమైన రంగును కాల్చి
 పొగట్టుక చేయు (సోప్)
 ఇది ఒకటి. వెల రెబిల్లుల వె
 ట 1కి 1-0-0 వి.పి. బిర్లు 4 అ.

ధరతే. దేశ హితము పోషింతు.
 ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!
 ఆంగ్లవైద్యవిషయమందు ఆయుర్వేదపద్ధతులయం
 దును మనకుగల అనుభవములన్ని సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య
 వైద్యవిద్య
 ఆను పుస్తకము కొనువారికి ధరగాని పోషింతుగాని లేక
 ఉచితముగా పంపబడును:— రాజవైద్య నారాయణచార్యశాస్త్రి
 20 చినాబజార్, మదరాసు.

నూతనముగా నచ్చియున్నది.

బిట్ ఆర్. వాచ్.

ప్రసిద్ధమైన యింగ్లీష్ మార్కుగలది.
 వేరుపాండిత్యముతో చేయబడినది.
 తెలంగాణనే ప్రముఖుడా భువ్వది.
 2 మాండుదగ మైనది. మిగుల క్రొవ్వమై
 నది గాని కారణములేకనే యెబమా
 మానములేదు. బహుమానములు
 కన్నా గెడియూముయొక్క పరిణ
 చాచి సంతోషించండి.

సుందరమైన వాచిగొలుసు లేక సుందరమైన
 వాచి పెట్టెసమేతము వెల రు. 2-12-0 మాత్రము.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ

అండ్ కంపెనీ

నెం. 7. కోప్ వెంకటాచలయ్యార్ సందు,
 మద్రాసు.

సర్వజీవన్.

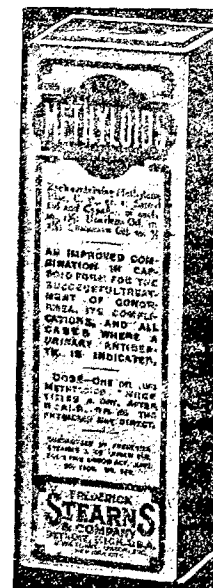
ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవికంటి ఒక వ్యవస్థాత్మక. ఇది మే మన పూర్వ
 కాల అతిరహస్యపు బేషధము. దీనివైభావము కనుగొన
 నలయున్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు
 కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానివైభావము కనపడును. మూత్ర
 ద్వారములకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో
 రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరిచి నరములకు పటుత్వమును,
 జీవామణుల బలమును కాంతినిచ్చును. 20 విధములగు
 మేవాములకు మొదలంట నాశము చేయుటలో సంజీవికం
 టిది. "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీమతి పురుషులు బాలురు వృద్ధులు
 అందరూ నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల
 కృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు
 కలుగును. వెల రు. 1-కి 2-0-0 పోషింతు ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసరు జి. యస్. నాయుడు,
 (1-5-15) కలియుగ భీమ.

ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా

జీర్ణరహితము:—ఈమాత్రలను సేవి
 వలన అన్నము పచనమగును, జీర్ణశక్తియు
 పరిసరప్రావము క్రమముగ గలుగును. మల
 ము మానును. 25 మాత్రల డబ్బు 1-కి వెల 1-
 అమృతాంజనము డిపో, చెన్నఘా

METHYL
 A speedy &
 reliable cure
 for gonorrhoea
 Far superior
 to injecti
 Cause no
 or strict
 Promptly
 the dise
 Absol
 S.
 Conver
 carry
 take
 you
 MIP

"Anti
 A nov
 treat
 affect
 and B
 as
 Ti
 Al